2 OCAK 1980 ÇARŞAMBA 750 KURUŞ

Halkın Gazetesi

Demokrat

"Demokrasi Askılığı"

PROF. DR. TÜRKKAYA ATAÖV'ÜN YAZISI 5. SAYFADA

Petrol bunalımı

MUZAFFER ERDOST'UN YAZISI 2. SAYFADA

İran Pars Ajansı: Konsey kararı ABD için yenilgidir

NEW YORK (DIŞ HABERLER SERVİSİ)

BM Güvenlik Konseyi, Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri Kurt Waldheim'in Tahran'a yapacağı ziyaretin başarısız olması halinde İran'a ekonomik yaptırımların uygulanması amacıyla , Konsey'in 7 Ocak'ta yeniden top-

(Devamı 7. sayfada)

YORUM

İran ve Güvenlik konseyi kararı

İran'a ekonomik yaptırımlar uygulanması ile ilgili güvenlik konseyi kararının TRT ve gazetelerde veriliş biçimi dünkü yazdıklarımızın ne derece doğru olduğunu göstermiştir. İran hakkında Amerikan temsilcisinin B.M. güvenlik konseyinden istemi bu ülkeye koşulsuz ve mehilsiz bir ekonomik ambargo uygulanmasıydı. Konseyin 29 Aralık toplantısında sosyalist üyelerle üçün-

(Devamı 7. sayfada)

TÜMAS: TÖB - DER'in kapatılması örgütlenme hakkına indirilmiş ağır bir darbedir

Öğretmen kıyımı sürdürülüyor

Kocaeli'nde Maraş katliamını protesto gösterilerine katılan 10 öğretmen açığa alındı

HABER MERKEZİ

Kahramanmaraş katliamının yıldönümünde protesto gösterilerine katılan öğretmenlerin görevlerinden alınmaları sürerken, TUMAS, TÖB–DER'in kapatılmasını "Örgütlenme hakkına indirilmiş ağır bir darbe" olarak niteledi.

Kahramanmaraş katliamını protesto yürüyüşüne katıldıkları ve bir dernekte yasak toplantı yaptıkları gerekçesiyle 10 öğretmene işten el çektirildi.

Kocaeli Milli Eğitim Müdürlüğü tarafından yapılan açıklamaya göre açığa alınan öğretmenlerin adları şöyledir: Süleyman Toğacar, Şükrü Saral, Mehmet Barut, Haydar Karakaş, Cihat Demirel, Ali Budak, Edibe Odabaş, Yasemin Odabaş, Nazan Anıçok ve Halim Dedeoğlu.

Milli Eğitim Müdürlüğü yetkilileri, öğretmenlerin ağır cezada yargılanacaklarını öne sürerken, öğretmenler ise dernek ve kahvelerden gelişi-güzel toplandıklarını, yapılan suçlamalarla bir ilgilerinin olmadığını savundular.

Bu arada, boykota katılan 403 öğretmen hakkında açılan soruşturma sürdürülmektedir. Bu konuyla ilgili kararın önümüzdeki günlerde açıklanacağı bildirildi.

TÜMAS'IN AÇIKLAMASI

Yüzbinlerce öğretmenin kitle örgütü TÖB–DER 'in kapatılmasının, demokratik kitle hareketine ve örgütlenme hakkına indirilmiş ağır bir darbe olduğu belirtildi.

TÜMAS Genel Başkanı M. Ali Oturan, TÖB–DER'in kapatılması ve gün geçtikçe yoğunlaşan

(Devamı 7. sayfada)

ANKARA BELEDİYESİ İŞÇİLERİ:

"Başbakan faşist güçlere hedef gösteriyor"

Ankara Belediyesinde çalışan işçiler dün yazılı bir açıklama yaparak, Başbakan Süleyman Demirel'in Belediye işçilerini faşist güçlere hedef gösterdiğini, bundan sonra

(Devamı 7. sayfada)

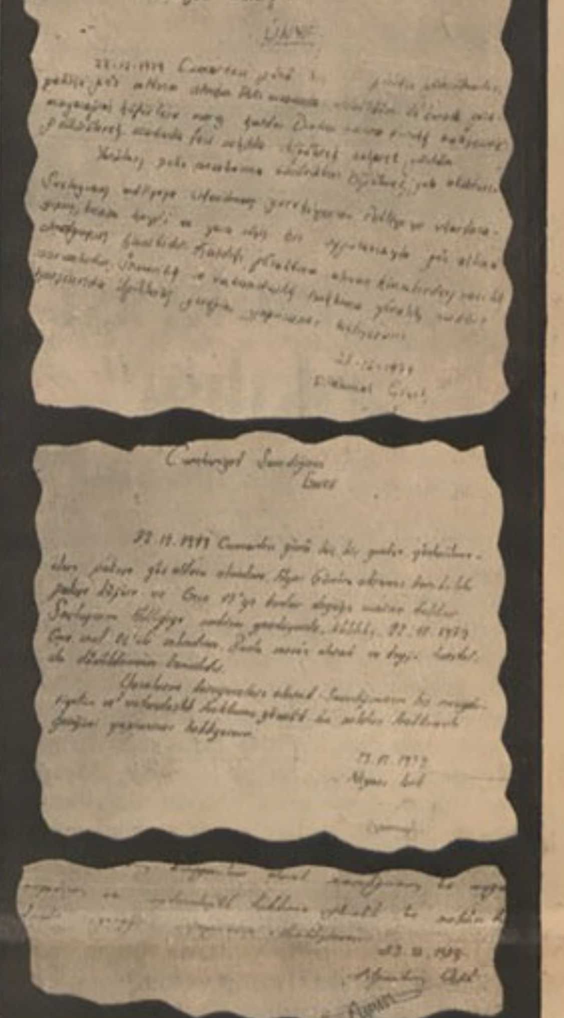
5 DEMOKRATİK ÖRGÜT ORTAK AÇIKLAMA YAPTI

"Ünye'de polis halka yasa dışı baskı uyguluyor"

ORDU–ÜNYE – Kenan GÖRGÜLÜ

Ünye'de bulunan 5 demokratik kuruluş adına yapılan ortak açıklamada, son günlerde polisin halka yönelik baskı ve saldırılarının arttığı, suçsuz kişilerin gözaltına aınarak işkence edildiği savunuldu. Bu arada halktan bazı kişilerin de savcılığa başvurarak gözaltında tutuldukları süre içinde kendilerine yapılan işkence konusunda ko-

(Devamı 7. sayfada)

Savcılığa verilen şikayet dilekçelerinin kupürleri...

SOVYET TASS AJANSI ABD'NİN AFGANİSTAN'DAKİ YÖNETİMİN YIKICI FAALİYET GÖSTERDİĞİNİ ÖNE SÜRDÜ.

Carter: Afganistan olaylarını sadece protesto etmekle yetinmeyeceğiz

WASHİNGTON (AA)

Pakistan'a 100 milyon dolarlık silah yardımı yapılacağını, ve bu silahların Afganistan'daki Islâmcı gerillalara devredilebileceğini açıklayan ABD Başkanı Carter, SSCB Devlet Başkanı Brejnev'i Afganistan'daki Sovyet askeri varlığı üzerine doğru bilgi vermemekle suçladı. Carter ABD ve müttefiklerinin Afganistan'daki olayları sadece protesto etmekle yetinmeyeceklerini de bildirdi. Bu açıklama Afganistan'daki sol eğilimli

(Devamı 7. sayfada)

Sovyetler eylemi doğuran nedenler ortadan kalkınca askerlerini geri çekecek

ANKARA (DEMOKRAT)

Sovyetler Birliği Afganistan'da gerçekleştirilen darbenin, Afganistan yönetiminin ricası üzerine gerçekleştirildiğini savundu.

Sovyet Büyükelçiliği'nce basına yapılan açıklamada Afganistan yönetiminin bu ülkede demokratik düzenin devrilmesini amaçlayan ABD; Çin

(Devamı 7. sayfada)

BARIŞ DERNEĞİ GENEL BAŞKANI MAHMUT DİKERDEM İLE DIŞ POLİTİKA YAZARI İBRAHİM ÇAMLI'NIN AFGANİSTAN OLAYLARIYLA İLGİLİ GÖRÜŞLERİNİ AŞAĞIDA YAYINLIYORUZ.

"Halk yönetimine geçiş her yerde sancılı olmuştur"

Mahmut DİKERDEM
Barış Derneği Başkanı

Toplumların feodal düzenden, halk yönetimine geçişleri, her zaman her yerde sancılı olmuştur. Afganistan'da yirmi aydır süregelen olaylar bunun yeni bir örneğidir. 1978 Nisanı'nda Taraki'nin yaptığı darbe ile Davut Han'ın biçimsel cumhu-

(Devamı 7. sayfada)

"Darbeler karşı darbeleri davet eder"

İbrahim ÇAMLI
Dış Politika Yazarı

Dış Politika Yazarı İbrahim Çamlı, Afganistan olayları hakkında gazetemizin sorusunu yanıtlarken şunları söyledi:

"Olaylar son derece önemlidir. İki bakımdan önemlidir. Birincisi geçmişte bu gibi mücadele ve darbeler, karşı tarafın diğer ülkelerdeki

(Devamı 7. sayfada)

NERELERDESİNİZ EY YETKİLİLER!..

Feriköy'de sular altında kalan evler. Fotoğraflar: Hüseyin AVUÇ

Çaresiz ne yapacağını şaşırmış felaketzedeler

FERİKÖY'DE EVLERİ SULAR ALTINDA KALAN HALK:

"Devlet bize sahip çıkmıyor ama biz hakkımızı alacağız"

Süheyla KIPÇAK

Feriköy'ün Baruthane gecekondularında 24 gün önce patlayan kanalizasyon borularından akan suların seviyesi giderek yükselirken, 115 ev tamamen sular altında kaldı, 254 emekçi evini terketti.

7 Aralık'da patlayan Piyale Paşa ana kanalizas-

(Devamı 7. sayfada)

CHP Ortak Grubu bugün "Baskı yasalarını,, görüşecek

ANKARA (DEMOKRAT)

CHP Ortak Grubu, Genel Başkan Bülent Ecevit'in çağrısı üzerine bugün sabah olağanüstü toplanarak, "baskı yasaları"konusundaki stratejisini saptayacak.

CHP hükümeti döneminde hazırlanan ancak AP tarafından Millet Meclisi gündemine getirilen, "önlem paketi"nin baskılara ilişkin tasarıları parti içinde tepkilere yo-

(Devamı 7. sayfada)

Gösteri yürüyüşleri vali ve kaymakamların iznine bırakılıyor

HABER MERKEZİ

CHP tarafından hazırlanıp AP tarafından Millet Meclisi'nden geçirilmek istenen toplantı ve gösteri yürüyüşlerini değiştiren yasa tasarısına göre, toplantıların, toplantının yapılmasından en az 72 saat önce ve çalışma saatleri içinde, vali ya da kaymakamlığa bildirilmesi gerekiyor. Bu hesapla örneğin salı günü toplantı yapabilmek

(Devamı 7. sayfada)

Hakkâri'nin bir köyünde kızamıktan 7 çocuk öldü

HAKKARİ (THA)

Şiddetli kış Hakkâri çevresinde can ve mal kaybına yolaçarken düşen bir çığ altında kalan üç kişiden biri öldü, 2 kişi ağır şekilde yaralandı. Kızamık salgınından da bir köyde 7 çocuğun öldüğü bildirildi.

Kar kalınlığının 1.5 metreyi bulduğu Hakkari'de merkeze bağlı Ördekli köyü yakınlarında düşen çığ altında kalan Cemil Temel öldü. Kardeşi Mahmut Temel ile Aziz Kahraman köylüler tarafından ağır yaralı olarak .kurtarılarak Hakkari Devlet Hastanesi'nde tedavi altına alındı. Ayrıca çığ altında kalan 195 baş koyun da öldü.

KIZAMIKTAN 7 ÇOCUK ÖLDÜ

Öte yandan,Çanaklı

(Devamı 7. sayfada)

GEREKÇE FUEL OIL YOKLUĞUYMUŞ

Alemdar Porselen'de işçi kıyımı başladı

Alemdar Porselen işçilerinden bir grup

Hüseyin ADLİ

Gebze'de Alemdar Porselen Fabrikasında işveren "fuel-oil" yokluğunu öne sürerek, 146 işçinin işine son vererek, işyerini 31 Aralık 1979'da kapattığını işçilere bildirdi. İşlerine son verilen Çimse-İş üyesi işçiler, kapatma kararından sonra fabrika önünde toplanarak direnişe geçtiler.

146 işçi yeni yıla girerken işten atılmış oluyordu böylece.

Direnişteki işçilerden işyeri temsilcisi Sırrı Aslangörür direniş ve işverenin tutumuyla ilgili şöyle diyor:

(Devamı 7. sayfada)

iki fabrikanın işçileri ortak direnişe geçti

Hürriyet Mahallesi'nde kurulu, aynı işverene ait ve aynı bina içinde bulunan Tot Kollektif Şirketi'nde çalışan 35 işçi ve Göksan Kimya Sanayiinde çalışan 20 işçi, birlikte direnişe geçtiler. Direniş, işverenin yasa-dışı bir biçimde işçilerin işine son vermesiyle başladı.

Direnişe geçen işçiler.

TÜRKİYE'DE İLK KEZ

Lokavt ilân eden işveren 3 ay hapse mahkûm edildi

Atlantik Palas işçilere tazminat ödeyecek

İZMİR (THA)

DİSK'e bağlı Oleyis Sendikasının 433 gündür grevde bulunduğu Atlantik Palas otelinin işvereni Hilmi Keresteci, 5. Asliye Ceza Mahkemesince "Yasa dışı lokavt yapmak" suçundan 3 ay hapse mahkûm oldu. Mahkemenin aldığı bu kararın bugüne kadar Türkiye'de lokavtın yasa dışı ı sayılması yönünde alınan ilk örnek karar olduğu açıklandı.

İskenderun'da öğrencilerle güvenlik kuvvetleri çatıştı 4 kişi ağır yaralandı

İSKENDERUN (Rasim CANPOLAT)

İskenderun'da okula gitmek isteyen öğrenci ve velileri ile

(Devamı 7. sayfada)

HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ ÇALIŞANLARI:

Bizi halkımızla karşı karşıya getirmek istiyorlar...

ANKARA (DEMOKRAT)

Demokratik kitle örgütleri ortak bir basın açıklaması yaparak,

(Devamı 7. sayfada)

AKLA KARA

EMİL GALİP SANDALCI

Siz, siz olun da...

Sağolsun Mehmet Kemal arkadaşımız gazetesinde -neredeyse yazı konusu kahramanının boyundan uzun- bir köşe yazısıyla TRT'nin yeni Genel Müdürü Kasaroğlu'nu övüyor: Ankara'nın örgütsel olarak -ne demekse- "efsâne" gazeteci tipleri varmış; Kasaroğlu da geleneksel olarak bunlardan biriymiş. Ayrıca, Kasaroğlu TRT'nin çocuğu imiş. TRT de Kasaroğlu'nun çocuğu. Hani tek gövdede çiftleşip çoğalan balık yada solucan türleri var ya..., anlaşılan onlar gibi birşey bu TRT -Kasaroğlu ilişkisi. Bitmedi. Boşta bulunan Kasaroğlu'nu ilk Genel Müdür ·Öztrak'a tanıştırıp TRT'ye girmesini sağlayan Mehmet Kemal dostumuzmuş. Anlayacağınız, tam İncil'e özgü bir ilişki: "Baba-Oğul-Kutsal Ruh. "ya da TRT-Kasaroğlu-Mehmet Kemal! Meğerse, Katolik inancın üç temel öğesi TRT'nin temellerinin harcına karışmış da haberimiz olmamış. (Bundan böyle zor çıkar Erbakan TV ekranlarına.) Herneyse, bize göre Kasaroğlu TRT'nin ne oğludur, nede babası, O, TRT'nin "Telleyrand"-ıdır.

* * *

Kasaroğlu'nun TRT'ye girişinden yada TRT'de doğuşundan aşağı yukarı bir yıl sonra bu satırların yazarı da -işsiz bir gazeteci olarak- TRT'ye kapılandı (O dönemde gazetecinin işsiz olmayanı TRT've yüz vermezdi) Ve, tüm önemli yerler çoktan paylaşıldığından, ismi var cismi yok bir Şube Müdürlüğü'ne atandı. İşe başladığında, adam yokluğunda göreve vekâlet eden kişi "Beyefendi" dedi. "Beni burada ister alıkoyun, ister atın. Ama rica ederim hakaret etmeyin. Yıllardır çok ezildim. "Hakkında olumlu söz edilmediğini sezmişti. Haklıydı. Adını verip "Yılan gibidir, dikkatli ol:" diye uyarmışlardı." Gönlün rahat olsun. Söylentilere göre davranacak değilim. Tersini saptayacak bir davranışını görünceye kadar benim için sen de herkes gibi olumlu bir kimsesin," dedim. On dakika geçmeden, Müdürlükteki tüm arkadaşlarının iyi kötü özelliklerini gönüllü şakımıya başlamıştı bile.

Bir kaç ay sonra, Müdürlüğümüz yeni binasına taşınıp derlenip toparlandığında, Genel Müdür "Hakkınızda ihbar var. Bulgar Basın Ataşesi ile odanıza kapanıp halvet oluyormuşsunuz. MİT'ten uyardılar" dedi. Görev gereği Müdürlüğümüze gelen Batı ve Doğu blokları basın ataşeleri ile görüşüyordum. Bunlar, onbeş–yirmi dakikalık kısa ziyaretlerdi. Oda kapısını kapalı tutmak ise âdetim değildi. Genel Müdürden ayrılınca, doğruca odasına gittim ve bir giriş yapmaksızın "Utanmıyor musun" dedim "Jurnalcilik etmeye? " Hiç direnmedi. "Orada olup bitenleri bildireceksin. Bu bir vatan hizmetidir " demişler, O da kabullenmiş. Yıllardır bu işi yapıyordu. Ceket cebinden bir para cüzdanı çıkardı. Gösterdi: "Yılbaşında onlar hediye ettiler."

Bu olaydan sonra, Sovyet Basın Ataşesi'nin ziyarete geldiği bir gün, bir nedenle, yanıma çağırdım. Rusla tanıştırdım. Ürktü. Çıkmaya davrandı. Kalmasını söyledim. Öylesine tedirgindi ki, masanın üzerindeki büyük kağıt makası ile, kısa konuşma süresi içinde, sağ elinin parmakları üzerinde bitmiş olan kılların tümünü, bilinçsiz, kesti.

Aradan yıllar geçti. Sıkı fıkı olduğu - gümrük komisyonculuğundan müflis bir müfettiş yardımcısı, gazetelere aleyhimde kullanılmak üzere, sözümona belgeler satmaya kalkıştı. Dosyalardan bazı yazılar kayboldu. Günahsız bir çevirmenimiz, çift yevmiye almakla suçlanarak, mahkemelik oldu. vb. Hepsi de sonuçsuz kalan bu girişimlerin izi sürüldüğünde bizimkinin varlığı seziliyordu. Çoluk çocuğu vardı. Çoktan hak etmesine karşın ekmeğinle oynamadım. Yüzlemedim bile. Pasif görevlerde tutmakla yetindim. Biraz da "Adam sen de..." diyordum. "Gizlimiz ne ki? Ateş olsa ne yazar? "

Oniki Mart'ta tutuklanıp işten atıldığımda, meydanı boş bularak, Müdürlüğümüz'de hayali komünist hücreler yaratıp önüne geleni ihbar etti.

(Devamı 7. sayfada)

MÜCADELE GÜNLÜĞÜ

2 OCAK

1962 -MEMURLARIN SENDİKALAŞMASI GÜNDEMDE

Ankara, İstanbul ve İzmir gibi büyük şehirlerde çalışan memurlar, sendika kurmak üzere faaliyete geçtiler. Çalışma Bakanı, Ecevit, konuya ilişkin olarak, "Memleketimiz için memurlar sendikası gereklidir" dedi.

1968 CEZAEVİNDE İSYAN

Osmaniye Cezaevi'nde bayramın birinci günü ,203 tutuklu, ve mahkum aileleriyle özgürce görüşmelerine izin verilmediği için ayaklandı. İki gün süren isyan sonunda jandarma ile silahlı çatışma oldu 7 kişi yaralandı. Vali Osmaniye'ye gidince cezaevindekiler uzlaşmaya razı oldu ve silahlarını teslim etti. Elebaşılık ettiği öne Sürülen 18 mahkum sürüldü.

1970 -YÜKSEK DENİZCİLİKTE BOYKOT SONA ERİYOR

Yüksek Denizcilik Okulu öğrencileri, Hamit Naci Okul Gemisinde düzenledikleri basın toplantısında Ulaştırma Bakanlığıyla yaptıkları görüşme sonunda 26 gündür süren boykotlarına son vereceklerini açıkladılar. Boykot, Ulaştırma Bakanlığı'nın okulu akademiye dönüştürme çabaları üzerine başlamıştı.

1978 - ÖMER SEMİZ

Sinop Belediye binası önünde, yıl başı gecesi, yoldan geçen bir taksı içinden açılan ateşle vurulan Ömer Semiz hastahanede öldü. İlerici olan Ömer Semiz'in , faşistler tarafından öldürüldüğü bildirildi.

GÜNÜN YAZISI

"Demokrasi askılığı"

Muzaffer ERDOST

Faşizmin özelliklerinden biri, ikiyüzlülüğüdür. Cinayetleri , katliamları tezgâhlayanlar, bütün bu cinayetlerden, katliamlardan, ısrarla devrimcileri sorumlu tutmaya çalışıyorlar. Bir yandan kendi cinayetlerinin sorumluluğunu, devrimci hareketin sırtına yüklemek isterken, öte yandan kendilerinin faşist olduklarını gizleyerek , "biz faşist değiliz" diyorlar. Ama dün, faşistler, faşist olduklarını gizlemiyorlardı, çünkü, faşizm özellikle Avrupa'da sistem olarak, demokrasiye meydan okuyordu.İdeologu ve liderinin ,artık "cesedi"ne bile bu dünyada yer kalmadığını anlayarak, tek bulduğu sığınağın kendisini yakmak olduğu günden beri, faşizmin iğrenç yüzünü, kendisine kurban ettiği milyonlarca insanın bedeni pahasına, bugün insanlık büyük ölçüde tanımak olanağı buldu. Onun içindir ki, bugün faşistler , tarihsel olgularla sergilenen iğrenç yüzlerini, faşist olduklarını yadsıyarak, gizleyebileceklerini sanıyorlar. "Faşizme karşıyız" diyorlar, "Faşizmi ve Nazizmi taklit etmeyi şerefsizlik sayarız" diyorlar, "demokrasi bayrağını en yükseklerde dalgalandıracağız" diyorlar"–" Ama dün demiyorlardı;, dün , faşizm, faşizm olarak, demokrasiye ve sosyalizme meydan okurken, onlar, ne faşist olduklarını gizliyorlardı ve ne de amaçlarını.

Elimizde, 29 İlkkânun 1941'de yazılmış bir yazı var. Başlığı: "Üç Rejim", Yazarı: "Atsız", (Bkz. Atsız, "Üç Rejim, En Sinsi Tehlike, Aylı Kurt Yayınları, İstanbul 1943 S. 38-44). . . . . .

"Bugün dünyada başlıca üç rejim var: Demokrasi, faşizm, komünizm." tümcesiyle başlayan ve "Demokrasi yeryüzünden kalkarsa onun yerini tutacak olan kuvvet herhalde komünizm olmayacaktır" tümcesiyle biten "Üç Rejim" adlı yazıdan, faşizmin, yalnızca sosyalizmin düşmanı değil, aynı zamanda nasıl bir "demokrasi" düşmanı olduğunu, insanlık düşmanı olduğunu simgeleyen içtenlikle yazılmış bazı sözleri buraya aktaralım: "Faşizmin unsurları milli ülkü, milli gurur, gelenek ve dindir". "Her ülkede faşizmin yapısı birdeğildir. Türlü faşizmlerin birleşik noktaları milli mefahirden ve milli maziden örnek ve kuvvet almalarıdır. Faşizmin irtica ile itham olunmasının sebebi budur."

Devam edelim "Üç Rejim"adlı yazıdan parçalar aktarmaya: "Faşizm, komünizmin taşkın ve gayri ahlaki hareketlerinin aksülâmelidir."..." komünizme karşı milli varlıklarını korumak isteyen milletlerin başvurdukları devadır. Hürriyetin, anarşinin, komünizmin doğurduğu düzensizliklere ve kargaşalıklara karşı başvurulan disiplin yoludur."..." faşizm, içtimai bir panzehirdir." "Yüksek ahlaklı ve münevver insanlar, mutlakiyetle de idare olunsalar, yine hür ve bahtiyardırlar."

Şunları da aktarmaya değer: "Faşizm, mahalli olarak savaşa başlamış, yavaş yavaş cihan ölçüsünde bir değer ve karakter almıştır." "Milli ülkü ve milli gururla yoğurulan ve geçmişteki hakları arıyan faşizm, savaşmak mecburiyetindedir. Bu onun için suç sayılamaz. "Komünizmin girdiği ülkelerde... yapılan TOPTAN ÖLDÜRMELER insanlığın refahı için yapılıyor. Milli ve dini ülkülere, TOPTAN ÖLDÜRMELERLE varılabileceğini cihan tarihi göstermiştir." "Faşizmin, hayatta esas halin savaş olduğunu iddia etmesi biyoloji bakımından doğrudur."Tam da buraya, yazar, şu tümceyi ekler: "Bunu açık olarak ilan etmesini ya toyluğuna veya mertliğine vermelidir."

Ama, faşizm mert değildir, çünkü faşistlerin, daima pusu kurarak, kendilerini gizleyerek, sinsice ve alçakça cinayet işlediğini herkes biliyor. Ve bugün, faşizm "toy" da değildir artık; bireysel cinayetlerden toplu katliamlara değin, her şeye, kendi anladığı anlamda "insanlığın refahı için" başvurmakla birlikte, bugün artık, "bunu açık olarak ilan" etmiyor.

Faşizm, bugün dün olduğu gibi, "toy" değildir. Dün olduğu gibi, "demokrasi"nin, "istidat, zeka ve kalite" yerine, "kalabalığa" kaymasının kusur olduğunu, demokrasinin yahudice ve aptalca bir şey olduğunu ve özgürlüğün ("hürriyetin") düzensizlikler ve kargaşalıklar yarattığını söylemiyor. aksine

(Devamı 7. Sayfada)

FORUM

DGM SORUŞTURMASI

MSP GRUP SÖZCÜSÜ ŞENER BATTAL:

"DGM'lerin parlamentodan geçirilmesi mümkün görülmüyor"

DGM'lerin Demirel hükümeti tarafından yeniden gündeme getirilmesi üzerine Demirel hükümetinin kurulmasında dışarıdan desteği olan MSP'nin Grup Sözcüsü Şener Battal sorularımızı kısaca şöyle cevaplamıştır:

"DGM'ler 12 Mart döneminde Cumhuriyet Halk Partisi-AP işbirliği ile Anayasamıza 136. madde olarak girmiş bulunmaktadır. O devrenin şartları olarak düşünülen geçici bir madde veya tedbir olsaydı, esas teşkilatı tanzim eden Anayasa'da yer almaması gerekirdi. Demek oluyor ki, CHP Anayasa'da DGM'nin yer almasını o tarihte istemekle,Türk hukuk sisteminde DGM'li bir organizasyon arzu etmiştir. Biz, DGM'ler Kanununda görüşlerimizi 75'lerde söyledik. İhtisas mahkemelerinin hukuk sistemi içerisindeki yerini tartıştık. Şimdi , bu tartışmalara tekrar dönmek istemiyoruz.

Türkiye'nin anarşiden çıkması için her türlü olumlu gayretin içinde olacağız. Bu anlayış içinde DGM'lerin Millet Meclisinde görüşülmesinin taraftarı bulunuyoruz: CHP çevrelerinden bu yasaya ciddi engel yapıldığı takdirde yüz maddelik bir kanunun parlamentodan geçirilmesi mümkün gözükmemektedir."

MARDİN BAĞIMSIZ MİLLETVEKİLİ NURETTİN YILMAZ:

"DGM'lerin yeniden kuruluşu yeni olaylar doğuracaktır"

DGM'ler konusunda görüşlerini aldığımız Mardin Bağımsız Milletvekili Nurettin Yılmaz, bugünkü mahkemelerin yeterli olduğunu belirterek, bu yasanın temel hak ve özgürlüklere ters düşeceği için oyunun ret olacağını belirtmiş, sorularımızı şöyle yanıtlamıştır:

"Türkiye'de tüm suçların karşılığı ceza yasalarımızda vardır.Cezasız hiç bir fiil tasavvur edilemez. DGM Yasası'na paralelde Türk Ceza Yasası'nın devlete karşı işlenen cürümler başlığı altındaki hükümlerle ceza altına alınmıştır. Şu da görülmüştür ki, hiç bir şiddet yasası kendisi ile ilgili suçları azaltmamıştır. Aksine istatistiklerden yükseldiği görüşülmüştür. Türk Ceza Yasasında adam öldürmenin karşılığı insan vücudunu ortadan kaldırmayı hedef alan idama kadar giden bir ceza ile cezalandırılmasına rağmen, cinayetlerin hemde topluca cinayetlerin gittikçe boyutları aştığı herkesin bildiği bir gerçektir.Bu nedenle toplumun ekonomik,sosyal ve politik nedenlerine inilmeden suçların oluş nedenleri saptanmadan yeni çıkarılacak ve sadece terörü, baskıyı belirli birkesim üzerinde arttırmaktan ileri gitmeyen yeni yasaların çıkmasının da yaraya merhem olmayacağı kanısındayım.

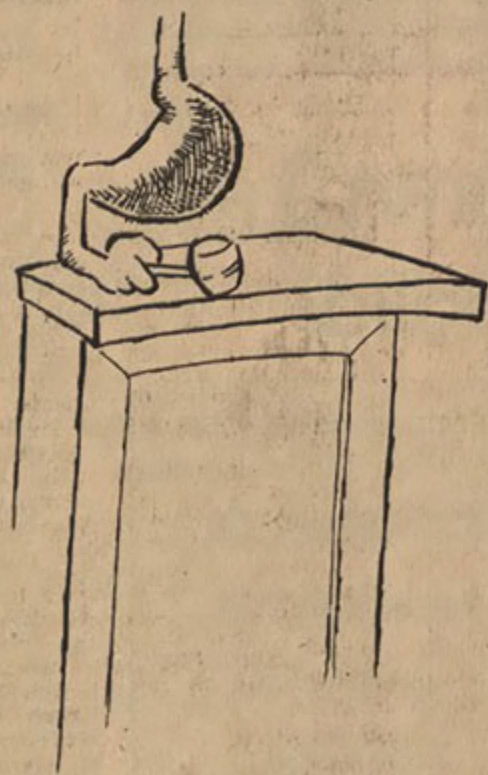
DGM'LERİN ÇIKARILIŞI MEVCUT MAHKEMELERE GÜVENSİZLİKTİR

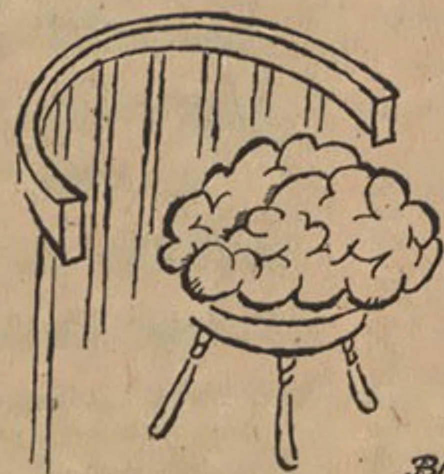
Türkiye'deki gerek Ağır Ceza ve gerekse Asliye Ceza Mahkemelerinde bu tür yasalara bakıla gelmektedir ve hiç bir fiil de yasalarda cezasız bırakılmamıştır. Yeni bir DGM-nin çıkarılışı en azından mevcut hakimlere ve mahkemelere bir güvensizlik imajını yaratır.

Devlete karşı- işlenen cürümlerin mahkemelerden biran evvel çıkarılması ve çabuklaştırılması gayesi, şayet düşünülüyorsa mevcut ağır ceza teşkilatlarına yeni ağır ceza mahkemelerinin kurulmasıyla da sağlanabilir.

DGM'lerin kuruluşu ile etki-tepki sonucu yeni olayların çıkması beklenebilir. Şiddet şiddeti doğurur. Hele insan hak ve özgürlüklerine ters olan bir yasanın yeni yeni anarşi olaylarına davetiye çıkarması doğal olabilir.

Bu yasanın temel hak ve özgürlüklere ters düşeceği için oyum kesinlikle "red" olacaktır.

BURHAN

Halkın Gazetesi Demokrat OKURLARINDAN MEKTUPLAR

Demokrat, görevini yerine getirmelidir.

DEMOKRAT Gazetesine

Sözlerime size, başarılar dilemekle başlıyacağım. Başarı diliyorum, çünkü sizler ülkemizin gerçek demokratları olarak zor fakat onurlu bir yolu seçtiniz. Halkımız, Türkiye'de yaşanan gerçekleri görsün diye birleşip gazete çıkardınız.

Kendilerine sözde devrimciyim,demokratım diyen birçok aydınımız (aydın denilebilirse) kolay yolu seçmişlerdir. Onlar sırf kara listeye alınmamak için, gerçekleri gördükleri halde görmemezlikten gelip faşizme boyun eğmişlerdir.

Bu gün Türkiye halkının gerçekleri yansıtan bir gazeteye ihtiyacı vardır. Çünkü mevcut gazeteler burjuvazinin borazanlığını yapmaktadırlar. Devrimci görünümdeki diğer gazetelerde, burjuva gazetelerinden farklı şeyler yazmamaktadırlar. Hepsi Türkiye'de yaşanan olayları sağ-sol çatışması diye değerlendirip "anarşinin" asıl kaynağı olarak "anarşist" "sahte solcu"dedikleri devrimcileri göstermektedirler.

Onlar, faşizm bizim kapımızı çalar gerekçesiyle Mamak Cezaevi'ndeki faşist baskıları köşelerinde dile getirmekten çekinmektedirler.

Maraş katliamının yıldönümünde, bu vahşice katliamı protesto eden öğretmenlere, öğrencilere, memurlara, işçilere ve tüm emekçi halkımıza karşı tekelci burjuvazinin yönettiği gerici bir koro oluşturulmuştur. Bu gerici koro içinde bu günkü gazetelerin hepsi bulunmaktadır. Hepsi olayları bir avuç öğrencinin çıkardığını söylemişlerdir. Fakat Maraş katliamını protesto , tüm emekçi halkımıza mal olmuştur.

Demokrat çıktığı ilk gün gerçekleri yansıtmış bu gerici koroya karşı yeni fakat güçlü bir ses olarak kendisini göstermiştir.

Demokrat faşizme karşı mücadelede kendisine düşen görevleri yerine getirirse,nerede zulüm var, baskı var, onun karşısına kendi olanaklarıyla dikilirse, kısa zamanda emekçi halkı kucaklayan bir gazete niteliğine bürünebilecektir.

Bundan sonraki görevde biz DEMOKRAT okuyucularına düşüyor. Siz gazeteyi çıkarıp bize sundunuz, bizde var gücümüzle DEMOKRAT'I destekliyeceğiz. Onu en geniş kitlelere ulaştırmaya çalışacağız.

Ankara'dan
İnönü Alpat.

İhsan Mermerci Lisesi'nde faşistler öğrenimi engelliyor

Demokrat, halkın gazetesi sağolasın!.

Halkımıza selam, sevgiler. Öğrenci arkadaşlarımıza başarılar. Bizler İstanbul'un Zeytinburnu ilçesinde okumakta olan İhsan Mermerci Lisesi öğrencileriyiz.

Bizler anti-faşist öğrenciler olarak emperyalizme ve onun uşağı faşist köpeklere karşıyız.

Bizim okulumuz bütün devrimci ve halka ibret olsun. Faşizm nedir? İhsan Mermerci Lisesinde görün, okul faşistlerin semtindedir. Bizler çeşitli semtlerden gelip burda okumaktayız. Faşistler her türlü baskıyı uygulamaktadırlar. Çünkü bizler İte, kurda tapmadığımız, haraç vermediğimiz ve onların uşağı olmadığımız, için örneğin okulumuzda her ay her öğrenciden on lira okula yardım adı altında faşistlere para toplanıyor. Bir faşist geberir, hem okulda zorla para toplanır. Vermeyenler dövülür. İstanbul'da bir faşist geberir bizim okul zorla cenazeye götürülür, gitmeyenler tehdit edilir ve dövülür, okulumuzun bu duruma düşmesinin nedeni faşistlerin okul dışından gelip içerdeki tarafsız ve anti-faşistlere saldırmasıdır.

Okulda faşistlerden kurulu bir örgüt vardır. Bunun görevi okulda duvarlara boy boy it resimleri yapmak yazı yazmak ve duvarları kazımaktır. Bu örgüt devrimcileri dövüp okuldan attırmaktadır. Ve okulda sıkıyönetim var. Ama faşistler derslere girip faşist propaganda yapabilmekte, ders için de sınıfa girip öğrenci dövebilmektedir. Okulda slogan atıp bağırabilmektedir. Okulumuzdaki dersler boş geçmektedir. Bunun sebebi faşistlerin tarafsız hocaları dövüp tehdit ederek beleşten sınıf geçmesidir. Örneğin 1977 yılında Sefa Sivaslıgil hocamızın kahpe faşist kurşunları ile katledilmesidir. Bu faşist saldırılara baskı ve zülme boyun eğmeyeceğiz. Bu yolda ölüm bizim için bir hiçtir. Bizler devrimciler olarak halkımıza faşistlerin nasıl adı köpekler olduğunu anlatmaya kararlıyız.

Kahrolsun faşizm. Yaşasın mücadelemiz.

Zeytinburnu İhsan Mermerci Lisesi
Devrimci Öğrencileri.

"Çocuklarımızla birlikte mücadele veriyoruz."

Burjuva demokrasisinin dahi biz emekçilere çok görüldüğü ülkemizde DEMOKRAT gibi birgazetenin yayın hayatına başlaması bizler için çok önemli bir varlıktır. Ancak Demokrat Gazetesi'nin böylesine tüm gerçekleri ortaya koymaya devam edeceği yolda "birçok engellerle karşılaşacağı volundaki kuskumuz verindedir."

Şöyle ki: 26.12.979 günü yayına giren DEMOKRAT'ın ilk sayısını elime alır almaz şöyle ana başlıklara bir göz attıktan sonra çocuk emekçilerle ilgili yazıyı okumaya koyuldum, tabi daha sonra tüm yazıları baştan sona kadar gözden geçirmeyi ihmal etmedim. Böylesine tüm meseleleri gerçek yönleriyle açıklayan bir yayın organına susamışlığın bir gereksinimi olsa gerekli yer yer duygulandım.

Bir anne olarak dört yılı aşkın bir zamandan beri her türlü sosyal güvenceden yoksun olarak oto tamirciliğinde çalışan onüç yaşındaki oğlum Fikret'in çalışma hayatı gözlerimin önünde bir şerit gibi canlanıp durdu. İlkokulu dahi bitirmeye olanak bulamayan çocuğumun çalışma ve yaşama koşulları "ilgili yazıda aynen sergileniyordu. Böylesine şartlar altında ve körpecik yaşta yaşam mücadelesine zorlanan sadece benim çocuğum değil binlerce, onbinlerce yavrunun aynı durumda olduğunu da bilmiş olmama rağmen yine de bu konu beni fazlasıyla ilgilendirdi. Benim durumumda olan tüm annelerin Demokrat Gazetesi'ne gönül verip, omuz verip onu desteklemesi dileğiyle hepinize içten ve dostça selamlar ve de başarılar dilerken gazetenizin sütünlarında ev kadınlarının sorunlarına da aynı biçimde yer vermenizi yine içtenlikle diliyorum.

Meryem Taştan/ADANA

İTO: İstanbul'a sebze ve meyva nakliyatı duracak

EKONOMİ SERVİSİ:

Ülkemizin her tarafında devam eden mazot darlığı, özellikle son günlerde İstanbul'a gelen sebze ve meyva sevkiyatını büyük ölçüde aksattığı belirtildi. İstanbul Ticaret Odası Yaş sebze ve meyva Meslek Komitesi Başkanı Şerafettin Altınkaynak" mazot yokluğu devam ederse İstanbul'a sebze ve meyva sevkiyatı tamemen duracaktır." dedi. Halkın gıdasını temin etmek için kamyonlara mazot verilmesinin gerekliliği üzerinde duran Şerafettin Altınkaynak özetle şunları söyledi. "5 milyon nüfusu olan İstanbul'da turfanda sebze bulunmuyor. Bunun nedenlerinden en önemlisi mazot yokluğudur. Yokluk fiyatları etkilemektedir. Mazot olmayınca bu sevkiyat durmaktadır. Mazot olmayınca sevkiyat durmakta elimize geçen mal çürümektedir. Şu anda belirli illerden kalkan kamyonlar birbuçuk katına gitmektedirler. Kamyon sahiplerinin bu istekleri fiyatlara yansımaktadır.

Açıklamada daha sonra, "zamanında mal sevkiyatı yapıldığı taktirde halka ucuz ulaşabilir. Gıda maddesi taşıyan araçlara mazot öncelikle verilmelidir" denmektedir.

Konut fiyatları görülmedik bir ölçüde yükseldi

ANKARA (THA)

İnşaat sahipleri ve müteahhitler, inşaat malzemeleri fiyatlarındaki sürekli artışın, konut maliyetlerini büyük ölçüde yükselttiğini, bu yüzden konut satışlarının durmak üzere olduğunu bildirdiler.

Öte yandan, inşaat malzemeleri fiyatlarına arka arkaya yapılan zamlara rağmen, bunların piyasada bulunamadığı, bulunanların ise karaborsa fiyatına satıldığı belirtiliyor.

Avrupa inşaat sanayii yabancı işçilere dayanıyor

EKONOMİ SERVİSİ

Uluslararası Çalışma Örgütü (ILO)'nün yaptığı bir toplantıda, Avrupa ülkelerinde inşaat sanayinin önemli sayıda yabancı işçi istihdam ettiği açıklandı.

ILO'nun uzmanlar toplantısında şu görüşler savunuldu:

"Fransa'da, tüm yabancı çalışanların yüzde 27'si inşaat sanayindedir. Federal Almanya'da ise tüm yabancı erkek işçilerin yüzde 15'i bu işkolundadır. İsviçre'de durum daha da çarpıcıdır. 1978 verilerine göre, inşaat işkolunda çalışan işçilerin ancak yüzde 41'i İsviçre vatandaşıdır.

"Yabancı işçilerin büyük çoğunluğu, yerli işçilerin hoşlanmadığı işleri yapmak zorundadır. Örneğin, Fransız inşaat saniyinde, 1977 yılında, yabancılar mihendis ve yöneticilerin yüzde 4.5'ini, teknisyenlerinse yüzde 10'unu oluştururken, tüm niteliksiz işçilerin yaklaşık yarısı yabancıydı."İnşaat sanayinin her tür dış etkene açık, ağır, pis ve yorucu işleri kapsamaktadır. Üstelik iş geçicidir, sürekli yer ve görev değişikliği gerektirir. Ölümle sonuçlanan kaza oranı ise, inşaat sanayinde imalat sanayinin dört katına ulaşmaktadır."

Dünya enerji bunalımı, Japon otomobil firmalarına yarıyor

TOKYO (ANKA)

Son petrol zamları ile dünya otomotiv sanayi bunalıma girerken, küçük ve az yakıt kullanan araçlar üzerinde uzmanlaşmış bulunan Japon otomobil sanayinin üretimini rekor düzeye çıkardığı bildirildi.

Avrupa ve ABD'de otomobil üreten firmaların satışları düşerken, Japonya'da ve ülke dışında Japon otomobillerine talebin arttığı ve bu yıl içinde üretilen 10 milyondan fazla aracın, 5 milyonunun Japonya'da satıldığı, 3 milyon aracın ise ihraç edildiği belirtilmektedir.

Japon otomotiv sanayinin iki dev firması Nissan ve Toyota yetkilileri, ABD'deki rakiplerinin koruma önlemleri alınması için hükümetlerine yaptıkları baskılardan yakınarak, ABD otomobil sanayinin bunalımının nedeninin Japon otomobillerinin düşük fiyatları olmayıp, ABD'li sanayicilerin ekonomik araba üretmemek konusundaki "inatları" olduğu görüşünü savunuyorlar.

2 bin yılına kadar 250 milyon insan açlıktan ölecek

EKONOMİ SERVİSİ:

Birleşmiş Milletler Besin ve Tarım Teşkilatı(FAO) verilerine göre, 400 milyon insanın halen ciddi şekilde yetersiz beslenme ile karşı karşıya bulunduğu, ve tarım üretimi ne oranda artırılırsa artırılsın 2 bin yılına kadar 250 milyon insanın açlıktan öleceği açıklanmaktadır.

FAO konferansında, geçen yıla göre, dünya toplam besin hasatının geçen yıla göre yüzde 4 nispetinde az olacağı tahmin edilmektedir.

Öte yandan gelişmekte olan ülkeler kaynaklarının daha fazla kısmını tarımsal kalkınmaya ayırmaları belirtilerek, değerli ekin bölgelerini erozyondan, tükenmeden kötüleşmeden kurtarmak için tarımsal araştırmalara geniş ölçüde destek sağlanmalıdır denilmektedir.

Baştürk: Asgari Ücret Komisyonunda DİSK de yer almalı

Abdullah Baştürk

DİSK GENEL BAŞKANI: 1 MAYIS 1979'DA SAPTANAN ASGARİ ÜCRETİN O ZAMANDA YETERLİ OLMADIĞINI BELİRTTİ.

ANKARA(THA)

Asgari Ücret Tespit Komisyonu'nda DİSK'in de yer alması gerektiğini savunan DİSK Genel Başkanı Baştürk, devalüasyonlar ve fiyat artışları nedeni ile satın alma gücünde meydana gelen azalmanın, 1 Mayıs 1979'da net 116 lira olarak saptanan günlük asgari ücreti yetersiz kıldığını belirtti. "Oysa o zaman saptanan asgari ücrette yeterli değildi" dedi.

DİSK Genel Başkanı, asgarı ücretin saptandığı tarihten bu yana geçen 8 aylık süre içinde fiyat artış oranının yüzde 54 olduğuna işaret ederek, "Yani 1 Mayıs 1979 tarihinde evli iki çocuklu bir işçi için hesaplanan net 116 liralık ücret, aralık ayı başında 53 liraya inmiştir" biçiminde konuştu.

Zonguldak'ta baskılar yoğunlaşıyor

ZONGULDAK - (Firuzan HOŞCAN)

Son günlerde özellikle Demirel hükümetinin iş başına gelmesinden bu yana Zonguldak bölgesinde faşist saldırıların yoğunlaştırıldığı ve bombalı saldırı olaylarının arttığı bildirildi.

Zonguldak Muhabirimizin bildirdiğine göre, son birkaç gün içinde 30'un üzerinde bombalama olayının meydana gelmesine rağmen hiç birinin faili yakalanmadı.

Öte yandan Zonguldak Devlet Mimarlık ve Mühendislik Akademisi'nde devrimci öğrenciler üzerinde anti-demokratik baskıların da giderek yoğunlaştırıldığı bildirildi.

Polisten yardım gördüğü bildirilen faşistler, devrimci öğrencilere saldırıp olay çıkartarak eğitim-öğretimi engellemeye çalışıyorlar.

Devrimci öğrencilerin güvenlik güçlerinden duruma müdahale edilmesini istediğinde, Toplum Polisi Komiseri Melih Kiter'in: "Devir değişti, şimdi sıra onlarda. İstersem sizi hiç okutmam, sizi kırdırtacağım" dediği saptandı.

Öte yandan Akademi öğrenci derneğinin düzenlediği "Yaşasın Demokratik Akademi Mücadelemiz" gecesinde, gösteriye çağrılı devrimci ozanlara, polisçe çeşitli baskıların yapıldığı belirtildi. Oysa aynı gece bir gazete tarafından düzenlenen çekiliş gecesinde hiçbir engellemenin görülmediği vurgulanarak, halkın ozanlara karşı yöneltilen baskıları protesto ettiği bildirildi.

Yeni yönetim, TARIŞ'i 300 milyon TL. zarara sokmaktan yargılanıyor

YENİ MC HÜKÜMETİNİN YENİDEN GÖREVİ GETİRDİĞİ YÖNETİM KURULU ŞİRKETİ, ESKİ GÖREV DÖNEMİNDE 300 MİLYON TL ZARARA SOKMUŞTU.

IZMİR (THA):

Ticaret Bakanlığının teleks emriyle görevden alınan eski Tariş Üzüm Birliği yönetim kurulu üyeleri ortaklaşa yaptıkları açıklamada, Tariş'te görev alamayacakları Danıştayca da onaylanan kişilerin, politik amaçla göreve getirilmeleri için seçimle gelen bir yönetim kurulunun görevden alındığını öne sürdüler.

Tariş Üzüm Birliğinde görev alan yeni yönetim kurulunun eski dönemlerde işletmeyi 300 milyon zarara uğrattıkları ve bu nedenle adalet önünde hesap verdikleri savunulan açıklamada şu görüşlere yer verildi.

"Bugün tekrar göreve getirilen yönetim kurulunun eski görev dönemlerinde 300 milyon lira civarında bir zarar vardır.

Ortaklarımız bu zararı kabullenmemiş, genel kurul ve yönetim kurulumuzunda önerisi doğrultusunda hareket ederek zararın hazinece karşılanması ve sorumlular hakkında gereken işlemin yapılmasını kararlaştırdı. Bu da görevden alınış nedenlerimizden biridir. Birkaç macerapestin sorumsuzca oluşturduğu 300 milyonlik zararı fakir ortaklarımızın sırtına yüklemek bizim hak-hukuk anlayışımıza sığmaz".

YOL-İŞ, MHP'Lİ ELAZIĞ ŞUBESİNİ İHRAÇ ETTİ

ANKARA(DEMOKRAT)

Yol-İş Federasyonu Onur Kurulu üç yıldır çeşitli yasa dışı uygulamalar içinde bulunduğu bildirilen Elazığ Yol-İş sendikasını Federasyondan ihraç etti.

Yol-İş Federasyonu Genel Sekreteri Muzaffer Saraç, kararın Türk ve Dünya sendikacılık tarihinde örneği görülen ilk karar olduğunu söyleyerek açıklamasına şöyle devam etti:

"Elazığ Yol-İş yönetiminin tavırları karşısında en anlamlı ve sevindirici tavrı işçiler göstermişler, sözkonusu yönetimi işyerlerinden tecrit etmişlerdir. İşçiler kendi demokratik istemleri doğrultusunda bizzat kurdukları Doğu Yol-İş sendikasında toplanmaya başlamışlardır"

Ziraatçiler Derneği Mersin şubesi seçimlerini "Devrimci Ziraatçılar" kazandı

ANKARA(DEMOKRAT)

Türkiye Ziraatçılar derneği Mersin Şubesi olağanüstü kongresinde seçimlerini "devrimci Ziraatçılar listesi" kazandı.

Kongre'de bir konuşma yapan Genel Başkan M.Ali Akalın "Daha kuru lur kurulmaz yaptığı zamlarla, yeni devalüasyonlarla, sınırlı hak ve özgürlükleri yok edip, demokratik kuruluşlara karşı girişilen baskılarla ne yapacağını gösteren örtülü MC halkımızın değil bir avuç sömürücünün isteklerine göre kurulmuştur." şeklinde konuştu.

119 işçi grevlerini 189 gün önceki kararlılıklarıyla sürdürüyorlar.

Pera Palas grevi 189. gününde

"GREVİMİZ YALNIZCA EKONOMİK BİR MÜCADELE DEĞİLDİR. ASIL SORUN, HALK GÜÇLERİNİN DAYANIŞMASINI SAĞLAYACAK ADIMLAR ATABİLMEKTEDİR"

AYŞE DÜZKAN

Tepebaşı'ndaki tarihi Pera Palas Otelinde çalışan DİSK'e bağlı OLEYİS Sendikası üyesi 119 işçi 189 gün önce başlattıkları grevi kararlılıkla sürdürüyorlar.

Pera Palas'taki grev, çeşitli çokuluslu şirketlerin çıkar hesapları yüzünden uzayan grevlerden biri. Eski sahibi, Oteli, Verem Savaş Derneği, Darülaceze ve Darülşafaka Vakıflarına bıraktı. Ancak 1974'de, yeğenleri, Oteli İstanbul Turizm Otelcilik A.Ş.'ne on yıl süreyle kiraladı. İşçilerin anlattığına göre, şirketin %60 hissesine sahip olan Hasan Süzer, diğer ortakları da aldatıp şirketin paralarını harcıyor. Asıl çelişki de şirket ve Vakıf arasında. Altı ayı aşkın bir süre önce başlayan toplu iş sözleşmesi görüşmelerinde Sendika ve İşveren arasında çeşitli konularda anlaşmazlık çıktı. Sendikanın 4000 lira ücret zammı istemesine karşılık 1500 lira öneren işveren ayrıca, Sendikanın önerdiği, işçilerin İş Kanununun 13. ve 17. maddelerinden ötürü işten atılmasını, bir işçi, bir işveren ve bir tarafsız temsilciden oluşan Disiplin Kurulu kararıyla olmasına da karşı çıktı. Bunun üzerine Uzlaştırma Kuruluna gidildi. Uzlaştırma Kurulu 3000 lira ücret zammında karar kılmasından iki gün sonra Otel ücretlerine %125 zam geldi, yani işverenin karı da % 125 oranında arttı. Ama işçiler, son devalüasyonlardan sonra, işveren 4000 liraya razı olsa bile kendilerinin razı olmayacağını belirttiler.

Pera Palas grevinin ilk günlerinde, binanın arka tarafındaki "İşçiler Birleşin" ve "Kurtuluşumuz Sosyalizm" pankartlarının yırtılması konusunda, "Bunun kimin yapabileceğini çok iyi biliyoruz." diyen Pera Palas işçileri, tüm aydın ve demokratları grevlerle dayanışmaya çağırıyorlar: "Bizim grevimiz yalnızca ekonomik bir mücadele değildir. Asıl sorun, halk güçlerinin dayanışmasını sağlayacak adımlar atabilmektir."

Tekeller palazlanırken, orta ve küçük firmalar çöküyor

TEKELLERİN KAR ORANLARINDA BÜYÜK ARTIŞLAR GÖSTEREN MADALYONUN DİĞER YÜZÜNDE, EMEKÇİLERİN ARTI-EMEĞİNE ARTAN BÜYÜKLÜKLERDE ELKONULDUĞU GERÇEĞİ YATMAKTADIR. ÇÜNKÜ, "BİR SINIFTAN ALMADAN BİR DİĞERİNE VEREMEZSİNİZ"

EKONOMİ SERVİSİ

Tekellerin son yıllarda dev boyutlu kârlar sağladıkları, özellikle 1978-1979 yıllarının tekelci sermaye için "altın yıllar" olduğu bilinmektedir. Tekelci sermayenin dev boyutlu kârlarına karşılık yaşadığımız dönemler, işçi sınıfının gerçek ücretlerinin önemli düşüşler kaydettiği, yoğun biçimde sömürüldüğü yılları içeriyor. İç ticaret hadlerini yani kesimler arası fiyat oluşumunun sürekli olarak tarım aleyhine gelişmesiyle küçük üreticiler de bu karışık yılların ezilen yoksullaşan kesimi durumundadırlar. Giderek hızla tırmanan enflasyonla birlikte kamu emekçilerinin de yoksullaşma girdabına kapıldığı da açıkta....

Tekellerin kâr oranlarında büyük artışlar gösteren madalyonun diğer yüzünde, emekçilerin artı emeğine artan büyüklüklerde elkonulduğu gerçeği yatmaktadır. Çünkü, "bir sınıftan almadan bir diğerine veremezsiniz". Temel kaynak bu olmakla birlikte, tekellerin kâr oranlarındaki artışı etkileyen önemli bir etken de çarpık Türkiye kapitalizminin içinde bulunduğu krizden yoğun biçim de etkilenen tekel-dışı kesimin, yani küçük ve orta sermayenin, 1970'lerden bu yana hızlı bir yokoluş sürecine girmiş olmasıdır. Özellikle yaşadığımız son iki yıl, bu yokoluş sürecindeki hızın en fazla arttığı, sonuç olarak da tekelleşmenin daha üst boyutlara sıçradığı yıllar oldu.

KÜÇÜK VE ORTA SERMAYEDEKİ İFLASLAR TEKELLERİN KÂR ORANLARINI YÜKSELTİYOR

Küçük ve orta sermayenin özellikle son yıllardaki krizden etkilenerek piyasadan silinmesi süreci, tekellerin kâr oranlarını yükseltici bir etkide bulunmaktadır. İflas, tasfiye ve benzeri yollarla kapitalizm minderine havlu atmak zorunda kalan küçük ve orta sermaye, bir sektördeki veya tüm sanayideki toplam sermayeden düşülen miktar olarak kabul edilir Bilindiği gibi, kâr oranı toplam artık-değerin toplam sermayeye oranı demektir. İflaslar, tasfiyeler ve benzeri yollarla değişim değerini yitiren sermaye, kâr oranlarının oluşumunda hesaba katılmaz. Böylece toplam artık-değer miktarı, iflaslar yoluyla manevi yıpranmaya uğrayan sermayenin dışında, güçleri oranında paylaşılır: Sonuç olarak, tekellerin kâr oranları yükselir.

Kaynağı, emperyalizme bağımlı kapitalistleşme olan toplumsal bunalım, derinleştiği oranda küçük ve orta sermayedarları da yıkıcı etkisinin çemberine almaktadır.

Döviz darboğazından, elektrik kısıtlamalarından akaryakıt yokluğundan, hammadde darlığından şiddetle etkilenen bu kesimlerin sözkonusu darboğazlar karşısında fazla bir dayanma güçleri olmadığı açıktır.

Kıt döviz olanaklarından, yetersiz enerjiden, hammaddeden en büyük payı koparmak için devlet tahsisi mal ve hizmetlerin en fazla kendi tarafına yontmak çabasında olan tekeller arası çekişme yoğunlaşırken bu platformda çekişebilecek gücü olmayan tekel dışı kesimlerin bir kısmı iflas durumuna gelmektedir. Tekellere parça üreten konumdaki firma ve atölyeler ise, tekellerin eksik kapasite çalışmaları ve krizin yıkıcı ögelerinin etkisiyle kepenklerini indirmek zorunda kalmışlardır. Özellikle Trükiye'de kredi sistemi üzerinde her geçen gün daha büyük bir denetim ağı kuran tekelci sermaye, küçük ve orta sermayeyi bu yönde de kıskaçları arasına almıştır Tekelci sermaye içinde bulunduğu krizi aşmak için emekçiler üzerinde sömürüyü yoğunlaştıracağı gibi, kâr oranlarında istikrarlı gelişimi sağlamak için küçük ve orta sermayeyi de eritecek politikalar izlemeyi sürdürecektir.

YAŞANAN YAPISAL VE SÜREKLİ BUNALIMIN ÖNÜMÜZDEKİ DÖNEMDE DE ARTARAK DERİNLEŞMESİYLE TEKELLEŞME SÜRECİ, ARTAN İFLASLARLA BİRLİKTE GİDEREK HIZLANACAKTIR.

İFLASLARLA İLGİLİ BAZI GÖSTERGELER

Son yıllardaki iflaslarla ilgili bazı bilgiler Türkiye Odalar Birliği'nin "1979 İktisadi Rapor" unda yer aldı. Ne var ki, rapor, iflas, tasfiye, konkordato istemi, ticareti terk, senet protestoları biçimindeki küçük ve orta sermayedeki çöküşe ilişkin kategorileri, firma sayısı ve sermaye tutarı olarak vermekle yetinmiş. İflas ve diğer çöküşlerin sektörel dağılımına ilişkin verilerin yokluğu bu konuda daha derin ve ayrıntılı çözümlemeler yapmayı engellemektedir. Bununla beraber, çarpık kapitalistleşmedeki gelişimle birlikte, tekel dışı kesimin son on yıldaki durumunu ve özellikle krizin alabildiğine derinleştiği 1979 yılında çöküşteki hızlanmayı somutlamak açısından bu verileri özetlemek uygun olacaktır. Verilere göre, 1968-1978 yılları arasında sermaye tutarı 368 milyon lira olan 883 firma iflas etmiş bulunuyor. Sadece 1978 yılında ise sermayesi 124 milyon TL olan 77 firmanın iflası sözkonusu. 1978'de iflasa uğrayan sermaye 1977'ye göre % 336'lık bir artış gösteriyor.

Henüz iflas etmemiş ama iflasın eşiğinde bulunan ve alacaklıların çoğunluğu ile yaptığı anlaşma sonucu ödeyeceği borcu belirleyen (Konkordato isteyen) firma sayısı ise 1968-1978 yılları arasında 468'dir. Konkordato talep eden firmaların sermaye tutarı 257,.5 milyon TL'dir. Bu konumdaki firmaların 1978'deki sayısı 33, sermaye tutarı ise 74 milyon TL olup, sermaye olarak 1977'ye göre %325'lik artış göstermektedir.

Fesih ve tasfiye işlemine girmiş firmalar hakkında sadece 1977 ve 1978 yılları verileri (onlar da eksik olarak) mevcuttur. Buna göre, 1978 yılında 272 milyon sermayeli 1107 şirket fesih ve tasfiye edilirken, bunlardan 115 limited ve 16 anonim şirketin sermaye tutarı 140 milyon TL'dir. 1978'deki fesih ve tasfiye edilen 99 limited ve 21 anonim şirketin sermaye tutarı ise 268 milyon TL'dir. Yani sadece tasfiye edilen limited ve anonim şirketlerin 1977 yılındaki sermaye durumuyla 1978 verisi karşılaştırıldığında % 330 oranında bir artış görülmektedir.

Son on yılda ticareti terk eden şirket ve kişi sayısı ise, 60.021 adet olarak belirmektedir. 1977'deki sayı ise 9442 olup 1976'ya göre %107'lik bir artış göstermektedir.

Protesto edilen senetlerin meblağı ise gerçek değerlerle 1968'de 1.476 milyon TL iken % 12.82'lik bir artışla 1978'de 20.390 milyon TL'ye ulaşmış durumda. 1978'de protesto edilen senetlerin değeri 1977'ye göre % 64'lük bir artış gösteriyor.

BAZI SONUÇLAR

Bütün bu göstergelerin ortaya koyduğu gerçek, özellikle son yıllarda artan iflaslar, konkordato talepleri, tasfiyeler, ticari terkler, protesto edilen

(Devamı 7. Sayfada)

GÖSTERGE

Yeni Zamlar

Arslan Başer KAFAOĞLU

Yeni yıla yeni zamlarla gireceğiz. Herşeyden önce IMF'nın öneri, daha doğrusu baskılarıyla ham petrol alımında doları 35 liradan 47 liraya çıkaracak hükumet. Bu nedenle, petrol ürünlerinden mazot, fuel-oil gazyağı, ve sıvı gaza (Tüp gaza) zamlar gelmesi bekleniyor. Elbette, mazot ve hele fuel-oil zamları hemen ekmeğe, makarna ve una yansıyacak. Zaten ekmeğin, yılbaşından sonra 450 gramının on liraya satılacağı belirlendi

Arkasından sun'i gübre dış alımında da dolar 35 liradan 47 liraya yükselecek ve yine IMF'zorlamasıyle yapılan bu zam pamuk pancar, buğday gibi temel tarım ürünlerinin fiyatlarına yansıyacak. Yine ekmeğe, una, makarnaya ve buradan başlayıp bütün işlenmiş ürünlere zam gelecek. Böylece yiyecek maddelerinin pahalılaşması derhal piyasada bir zam dalgası doğuracak. Ne var ki, bizim sahayici ve tüccarımızın öyle maliyet artışı falan beklemeye de gereksinim duymadığı bilinen şey. Daha, mazot, gübre, fuel-oil zammı gelir gelmez onlar da izinsiz zam yapacaklar. Hoş, izin isteyecekleri makamlar da onlara pek güçlük çıkarmazlar ya.. Gerekçe hazır "Piyasa fiyatlarına gerçek fiyatları uydurmak için.." diye söze başlar Nuri Bayar dostumuz . Anlatır, anlatır ve "Görüldüğü gibi bunlara zam denilemez" der ve noktalar...

Şimdi, buradan hareketle, olacakları inceleyip öngörmeyi sürdürelim: Herkes zam yapıp genel fiyat düzeyi yükselince ne olur? Ne olacağı belli. IMF yine gelir ve "Dünyada fiyatlar şu kadar artmış, sizde bu kadar. Aradaki fark oranında devalüasyon yapın" Bu hükümet direnemez. Devalüasyona razı olur, onu yeniden enflasyon izler ve bu sürer gider.. Oysa, devalüasyonla, Türk parasının dış değeri ile, Türkiye'nin bugünkü güncel dertlerinin ilgisi yok. İlgililer IMF'ye şunu sormayı akıl edemiyorlar: "İyi ya, hadi para değerini düşürdük. Ne olacak? Ben benzin bulabilecek miyim, mazot fuel-oil bulabilecek miyim? " Bunu soramıyor. Soramıyor, soracak hali yok.

Demirel ile birlikte düzen de sıkı bir sınav geçiriyor. Düzenle birlikte Demirel de umudunu dış politikada görüyor. Amerika'nın Ortadoğu daki bekçiliğini SADAT'a kaptıran, ülkenin egemenleri, emperyalistlere karşı sadakat yarışına girmek ve bu yolla batılı devlet kredilerini artırıp, borçları erteletmek, ertelenenleri bir daha erteletmek. ..İkinci olarak da, topraklarımızdaki Amerikan üsleri için iyi bir kira koparmak.. Üslerin fiyatı da, her malın fiyatı gibi, verilen malın kalitesine ve o mala duyulan isteme

Malın özürsüz tesliminin çaresi solu ve sol fikirleri ezen yasalardan geçer. İktidar, şimdi bu yasaların ağlarını örüyor ve hem de düzenin karşısına çıkardığı CHP ile işbirliği halinde. İyi bir kira almanın diğer kuralı, bu üslerin değer kazanması. Bu üslerin değer kazanması için ise bölgede durumun karışması, zaten karışmışsa karışıklığın artmasına bağlı. Bunun için Eisenhower'in onur kırıcı "Dolaylı sızma" doktrinini meydana koyan anlaşmalara imza koymuş kişilere Dışişleri Bakanlığı koltuğu ikram ediliyor.

Demirel "Bizim hükümetimiz, fevkalade hal hükümeti" diyor ve yabancı çıkarlara uymada Enver Paşa'dan bu yana süregelen, Fatin Rüştü ve Adnan Menderes ile tepeye varan uyduluk politikasının, baskı politikasının yerini yapıyor. Demirel'in hükümetinin, "Fevkalade hal hükümeti" olup olmadığını bilemeyiz. "Acaip "Fevkaladelik var" Çünkü, eski bir dış firma temsilcisi Başbakan endirekt komünist sızması halinde Amerikan askeri müdahalesine imza ya da oyunu kullanan bir siyasi Dışişleri Bakanı, Başhekimden hastaneyi işkence yeri haline getirdiği söylenen bir kişi Sağlık Bakanı, MESS Genel Başkanı Başbakanlık Müşteşarı..

Evet, bu hükümet, fevkalade hükümet. Yalnız, fevkalade kelimesini biraz inceleyelim: Biz Siyasal Bilgilerde birinci sınıf öğrencisiyken Medeni Hukuk Hocamız, Rahmetli Esat Arsebük "Fevkalade" kelimesinin karşılığı olan "Olağanüstü"nü eleştirirdi. Arapçayı çok iyi anlatırmış. Kendisi "Olaganüstü" yerine "Olağan dışı" karşılığını önerirdi.

GÜNÜN GÖZLEMİ

Demokrat

Gülten AKIN

Demokrat kişi, sözlük anlamıyla, halkın egemenliği temeline dayalı yönetim biçiminden yana olan kişi demektir.

Ülkemizde bu sözcüğün yaygınlaşıp, halkça kullanılması 1946 yılında başlar. Anadolu köylüsünün dilinde "Demirgırat" biçimine dönüştürülerek, nesnelleştirilmiş, somutlaştırılmış, politikacılar elinde yozlaştırılmış, içeriği yok edilmiş, anlamından uğratılmış bugüne dek sürüp gelmiştir.

O yıllar benim için çocukluk yıllarıydı daha. Kuyruğun, ekmek, basma, Amerikan bezinin, pirincin, sabunun, unun karneye bağlandığı yıllar. Kuyruk karne icadolup mertlik değilse de tokluk bozulduydu. Bir avuç mutlu azınlığın dışındakiler, birkoça ülkenin halkı kargışa uğramış gibi, yelip yelip aç yatıyordu. Bu demokratlık çıktı ya, o günler ulusca doymuş, giyinmiş barınmış kadar olduk, erkeklerimiz "sapına kadar demokrat" olmayla övündüler.

Evlerde ateşli siyasal tartışmalar başladı. 1950 geldiğinde ülkece hazırdık demokratlığımızı tanıtlamaya. O günleri yaşayanlar bilirler, topsuz tüfeksiz bir kurtuluş savaşının görkemi yaşandı. Sandığa gidildi. Bazı kişiler çıkarıldı sandıktan halkın kendi kendisini yönetme istemi öyle bir yere varmıştı ki, bu sözde kalan demokrasinin yolunu açanlara "ermiş" rütbesi filan verdik.

Benzetmek gibi olmasın ama, Yaşar Kemal ustanın deyişine benzer bir deyişi kullanmak istiyorum: Sonra o ermişler, o demirgiratlara bindiler, çekip gittiler.

27 Mayıs 1960'dan sonra da "Sapınnaca demirgıratlığıyla" övünenler olduysa'da gulagasma, tek tük. Demirgırat gidip sapı kaldı. Kaldı da, bu saptan. Demirel gibi bir gül yeşerdi Bu demirgıratlığın Amerika'ya ilişkin yanı üstünde durup yazıyı iyice dağıtmayalım. Biz gelelim 1970'lere.

"Demokrat" sözcüğünün ikinci yaygınlaşması 1970'lerden 12 Martlardan sonraya rastlar. Aydınca ve bürakratça bir kimliğe büründü, bu kez "Demokrat". Sollayarak yoldan çıkmış. Evlatlarına anlayışla davranan çaresiz aile babalarına, Anayasa diyen devlet görevlilerine, mahkemelerde siyasal sanıklara "Evladım" diyen baba yargıçlara, (sanıkların hepsi solcuydu o zamanlar), takipsizlik çekiveren savcılara, üniversitelerde öğrenciye karşı tutum almayan, çekinerek de olsa, küçük destekler sağlayan hocaya "Demokrat" dedik.

İçlerinde, yönetime yüreklice seslenenler, karşı çıkanlar oldu, Kuşkusuz namuslu kişilerdi onlar. Ama, o dönem geçtikten sonra bir çoğunu bir kezcik kolunukaldırıvermekten yorulmuş, tükenmiş buldu son yıllar. İçlerinden bir bölüğü, görevlerini yapmış bitirmiş olmanın rahatlığında, kendi sessizliklerine gömüldüler. Bir bölüğüyse, genellikle bu demokratlığı ucuza kapatmış olanlar tecimence davranıp gün kolladılar. Onların kimilerini 1974'te kimilerini 1978-de Ecevit hükümetleri döneminde gördük. Sizler tanıdınız mı bilmiyorum ama ben rasladıklarımı tanıyamadım pek.

Bir bakanlığın danışma kuruluna üye seçildiğimde, o 1970 demokratıyla karşılaşınca sevindim. Kendisine, aklımda yer etmiş kişiliğini anımsatıp, birlikte çalışmaktan onur duyacağımı söylediğimde, yüzü gölgelendi, sıkıldı. Bana o günlerin geçmişte kaldığını söyledi.

Savcılar, yargıçlar gördüm. Ellerinden geldiğince bu demokratlık belasını üstlerinden atmaya, unutturmaya çalışıyorlardı. Sıkıntıdaydılar.

Dikkat ettim, çocuklarımız, genç insanlar bu "Demokrat" sözcüğünü nasıl kullanıyorlar? Onların demokratları genç değil, bu kesin. Korsan miting filan koyamaz. Ondan övgüyle söz ettiklerinde anlıyorsunuz ki yaşamında namuslu, onurlu davranmış, halkın çıkarlarını gözetmiş. Yergiyle söz ettiklerinde anlıyorsunuz ki ürkektir. Kaçak güreşir. Pek o kadar işe yaramaz. Bu demokratı öncekilerden ayıran özellik, eğri oturup doğru konuşma deyiminin kapsamına tam olarak girmemesi. Doğru oturup, doğru konuşan niteliğinin baskın çıkması. Bir var ki, bu "Demokrat" sözcüğü erkek bir nitelik. Yalnız onlar için kullanılıyor. Kadın kişi ne olabilmiş ki demokrat da olsun diyebilirsiniz. Bunu bizim kuşak içinde söyleyecekler çoktur. Ama gençler kırdılar. Onların şöyle sorunları yok. Hiç olmazsa okuyan, aydın kuşağı, tam bir eşitlik içinde davranıyorlar birbirlerine.

Bana kalırsa, artık demokratlığın gerçek anlamında kullanılmasının günü geldi. Geçiyor yel vura ırgalana, gün vura duldalana, bir kendiliğinden demokratlık, iğreti giysi gibi soyunulur elbet. O defterler dürülüp, yepyeni bir defter açmalıyız. Emekle bağını koparmamış, bilginin bilincin gözesinden dolmuş,dirençli, halkın çıkarını kendi yaşamına doğrultu yapmış, halktan demokratlar için.

İşçilerin istemlerini yanıtsız bırakan

Sağlık Bakanlığı milyonlarca liralık ilacı çürütüyor

● SAĞLIK BAKANLIĞI ANA DEPOSUNDAKİ GREVİN 15.GÜNÜNDE İŞÇİLERİN YANINDAYDIK

● SAĞLIK GEREÇLERİNİN YANISIRA HİÇBİR ARABANIN BAKIM İŞLERİ YAPILAMIYOR

YAZI VE FOTOĞRAF
ZAFER POLAT

Sağlık Bakanlığı'nın Çubuk yolu üzerindeki ana deposunda Bağımsız Otomobil İş Sendikası'nın başlattığı grev sürüyor. Grevin 15.gününde işçilerin yanındaydık. İşçileri dinledik. Ülkenin içinde bulunduğu koşulların güçlüğü karşısında insanca bir yaşam sürdürecek bir ücret alabilmek için toplusözleşme yapmak istediklerini, işverenin buna yanaşmaması üzerine greve gittiklerini söyledi işçiler, İlaç sıkıntısı çekiliyor, sağlık cihazlarının sıkıntısı çekiliyor, röntgen filmi bulunamıyor, ama depoda var. Aslında bir hayli demek daha doğru olur. Çünkü şu anda grev nedeniyle milyonlarca liralık ilaç, röntgen filmi, elektronik cihazlar depoda bekliyor. Türkiye'nin tüm sağlık gereksinimlerinin bu depodan sağlandığı düşünülürse, grevin önemi daha da artıyor. Ne var ki, bakanlık yetkilileri bunu gözardı ediyorlar. İşçilere karşı "biz gereken önlemi aldık, İstediğiniz kadar grev yapın"diyorlar. Oysa durum hiç de öyle değil.

Sağlık Bakanlığı'nın Çubuk yolu üzerindeki deposunu gidip gezdik. Doğu'ya gönderilecek ilaç ve balzemeler arabalara yüklenmiş halde günlerdir bekliyor. Depolar, sevkiyatı yapılması gereken malzemelerle dolu.

MİLYONLARCA LİRALIK İLAÇ KULLANILMAZ HALE GELECEK

İşin ilginç bir yanı var Milyonlarca liralık ilaç belirli bir süre sonra kullanılmaz hale gelecek. İşçiler bu ilaçların "süreli" olduğunu, o süre dolduğunda ilaçların kullanılmaz hale geleceğini söylediler. Buna karşın, Sağlık Bakanlığı yetkililerinden hiç bir olumlu yaklaşım göremediklerini belirtiyor grevci işçiler.

15 YILLIK İŞÇİ 4 BİN BEŞYÜZ LİRA MAAŞ ALIYOR

Grev yerinde, grev komitesinden Süleyman Türker ile görüştük. Gelişmeleri anlatmasını istedik. Türker, 15 yıllık işçinin bile 4 bin 500 lira maaş aldığını, çok güç koşullarda yaşamlarını sürdürdüklerini söyledi ve grevin ortaya çıkışını şöyle anlattı.

UZLAŞTIRMA KURULUNUN KARARI DİNLENMEDİ BİLE

"Toplusözleşme görüşmeleri Mart 1979'dan bu yana sürdürülüyor. Haftada 6 gün çalışıyor yılda 500 lira aile yardımı, 750 lira yakacak parası ve 500 lira da ağır hizmet tazminatı alıyoruz. Ortalama günlük ücretimiz 250 lira. Biz günlük ücretimizin 500 lira olmasını istemiştik. İşveren 350 lira verdi. Uzlaştırma kurulu 430 lira olarak saptadı. Biz razı olduk, işveren olmadı ve greve gittik. Devlet Bakanı Orhan Eren'in haklarımızın verilmesi gerektiğini 430 liranın normal olduğunu söylemesine karşın, bu yapılmadı. Yılbaşına kadar İstanbul, Trabzon ve Kars'ta sendikamız greve gidecek. Milyonlarca liralık ilaç gönderilemiyor. Yakında süreleri dolup işe yaramaz hale gelecekler. Bir yığın da malzeme depolarda bekliyor. Milyonlarca liralık zarar doğacak, ama bakanlık yetkilileri, "Biz önlem aldık, siz istediğiniz kadar grev yapın." diyorlar. Durumun ciddiliğini gözardı ediyorlar. Şöförleri sıkıştırıyorlar, kamyonları kaçırıyorlar, grevi kırmak istiyorlar. Ama başaramayacaklar. Çeşitli bölgelerin sağlık arabaları tamir için bekliyor, tamir edilmiyor.

Çok önemli teknik işler de durdu. Bir örnek vereyim: Dışarda yapılması halinde 750 bin liraya mal olacak bir onarım işini Adem Bulut adlı bir teknisyen arkadaş 6 bin liraya yaptı. Kendisine de 10 lira taktir primi verildi. Sanırım bu örnek grevimizin önemini somutlamaya yeter"

Milyonlarca liralık ilâç, cihaz ve röntgen filmi Sağlık Bakanlığının deposunda....

Nikaragua Devrimi derinleşen ekonomik bunalıma sıkı sıkıya bağlıydı

Somoza'nın izlediği politika halka karşı terstı.

Nikaragua Somoza ailesinin mülkiyetinde olan bir ülke

Geniş kitlelerin hareketliliği Nikaragua'nın uzun süredir içinde bulunduğu ve 1975'den sonra daha da ağırlaşan iktisadi bunalıma sıkısıkıya bağlıydı. Üstelik toplumsal eşitsizlik pek açık biçimde geliştiğinden kitlelerin haretketlenmesine dolaysız biçimde neden olabiliyordu. İşlenilebilir toprakların % 41.2'sine nüfusun % 1.5'u sahipti. Somoza ailesi ise % 25-30'luk bir oranı elinde tutuyordu. Son yirmi yıl içinde eksenini şeker, pamuk, kahve üretimi ile hayvancılığın ve bu ürünlerin ihtiyacının oluşturduğu bir tarımsal—sınai sektörünün gelişmesi, modernleştirilmiş büyük işletmelerde istihdam edilen tarım proleteryasının sayıca artmasına neden olurken, yoksullaşmış köylülerin kırlık alanları terk etmesi sonucunu da doğurdu. Üretime dönük yatırımlar 1975'den başlayarak donup kaldılar. 1978'e gelindiğinde gayri safi milli hasıla (GSMH) % 7 oranında düşüş gösterdi. Dış borçlanma hızla arttı. Sermaye akışı inanılmaz boyutlara vardı, Merkez Bankası 200 milyon doların üstünde olduğunu ileri sürer.

1979'da GSMH % 25 oranında düşer. Nerdeyse hiçbir sınai yatırım görülmez, tarım alanında da yatırımlar büyük ölçüde azalırlar. Bunlara ek olarak Nisan ayında %43 'lük bir devalüasyon yapılır. Yalnız Nisan ve Mayıs aylarında enflasyon % 20'ye ulaşır... Derin bir iktisadi bunalımdır bu. İşte diktatörlüğün yönetici kesimi ile işbirlikçiler dışında toplumun bütün sınıf ve tabakalarını saran hareketliliğin temelleri buralarda yatmaktadır. Artık gündelik yaşam katlanılmaz bir durum almıştı. Somoza rejimi ABD'nin, emperyalizmin çıkarlarını savunan işbirlikçilerin düzeni yıkılmalıydı. FSLN bunu savunuyordu zaten. Sandinistaların talepleri geniş kitlelerin talepleriydi artık. Böylece ayaklanmayı FSLN'nin yöneteceği kesinleşmişti.

1979'un ilk ayında FSLN'nin saldırıları Ulusal Muhafız tarafından ezildiğinde ülkeyi geniş bir baskı dalgası kapladı. Ne var ki Mart ayında FSLN ayaklanmanın askeri hazırlıklarını yapmaktaydı. Nitekim FSLN Mayıs ayında yeni bir saldırı dalgası düzenleyip aynı anda birkaç cephe birden açtı. Böylece Ulusal Muhafız güçlerini dağıtabilecek, iktidarın denetim aygıtını sarsabilecekti. 4 Haziran'da düzenlediği genel grev de buna yönelikti. Bunu izleyen günlerde Leon, Massaya, Matagalpa, Esteli, Granada, ve Carazo kentlerinde halk ayaklanmaları başgösterdi.

Ayaklanma bir yandan da kendi örgütlerini yaratıyordu. Ulusal Muhafız güçlerinin bozguna uğratılmasıyla yetinilmemeli, yeni iktidar aygıtları oluşturulmalıydı. En yaygın olan örgütler daha Eylül 1978'lerde kurulan Sivil Savunma Komiteleriydi.

Halkın büyük bir bölümü yoksulluk içinde gecekondularda yaşıyor.

Amaçları baskıya karşılık vermek ve demokratik hakların savunulmasınıörgütlemekti. Ama artık ayaklanma hazırlıkları içinde bulanan FSLN için birer etkin siyasal propaganda çekirdekleriydiler. AMPRONAC (Ulusal Sorun karşısında Kadınların Derneği) ile birlikte Sivil Savunma Komiteleri (SSK) gizli dispanserler, basımevleri kuruyorlardı, besinlerin dağıtımını düzenliyorlardı.

Bu hazırlıklar sürerken, 10 Haziran günü Managua kentinde kitleler kendiliğinden biçimde ayaklandılar. Başkentte "kurtarılmış bölgeler" ortaya çıktı. Artık ayaklanma başlamıştı. Ve ancak Somoza'nın ülkeyi, terkedişiyle son bulacaktı.

Temmuz ortalarında FSLN güçleri ellerinde bulunan alanları durmaksızın genişletiyorlardı. Ülkeyi terkedip ABD'ye sağınan Somoza yerine F.Urcuyo'yu bırakmıştı. Ama Urcuyo da 18 Temmuz'da yerini F.Meija'ya bırakıp Guatemala'ya sığındı. Ama Mejia da fazla dayanamadı. Bu a arada Kosta Rika'da kurulmuş bulunan Nikaragua'nın yenidenkuruluş hükümeti 19 Temmuz'da yeni kabineyi açıkladı. İçişleri Bakanlığı'na ve yeni kabinenin başına, FSLN'nin kurucularından olan Tomas Borge getiriliyordu. Pedro Chamorro'nun dul eşi de yeni kabinede görevlendirilmişti. Aynı gün içinde FSLN'nin düzenli güçleri de Managua'ya giriyorlardı.

Bunun sonunda halk ayaklanması ilk amacına erişmiş, Somoza rejimini yıkmıştı. Şimdi gündemde yeni sorunlar vardı. Bunların belki de en başta geleni bir ordunun, Sandinista halk ordusunun kurulmasıydı.Ulusal Muhafız güçleri komşu ülkelere (en başta da Honduras'a) sığınmışlardı. Bu öğelerin Orta Amerika Savunma Konseyi'nin ve CİA'nın desteğiyle karşı-devrimci bir müdahalede bulunmaları tehlikesi karşısında sürekli bir askeri güce sahip olma sorunu haklı bir kaygıyı dile getirmekteydi. Çünkü 20 yıldan beri ilk kez ABD'nin eğittiği silahlandırdığı bir askeri diktatörlük halk ayaklanması sonucunda yıkılmaktadır. Bu zafer, Latin Amerika'da halk ayaklanmalarının yeniden önem kazandığını göstermektedir. Öte yandan, Sandinista zaferi tüm Latin Amerika'da geniş yankılara sahip olmuştur.

Öteki Latin Amerika ülkelerine, zafere ulaşabileceklerinin güvenilir bir kanıtını sağlayan Nikaragua devrimine çok sayıda Latin Amerikalı gönüllü olarak katılmıştı. Kosta Rikalılar, Şililer, Meksikalılar, Honduraslılar, Guatemalalılar, Salvadorlular, vb. ABD'ye ve Somoza'ya karşı savaşmak için FSLN saflarına katıldılar Ayaklanmanın etkin güçleri olan Halk Milisleri bu gönüllülere kucak açmıştı.

Geçerken belirtelim ki, Halk Milislerinin durumu zaferden sonra iyiden iyiye tartışma konusu oldu. FSLN yönetimi Halk Milislerini "silahlı kuvvetlerin yardımcıları" olarak nitelemeye devam ediyor. Ağustos ayından bu yana başlayan bir kampanya ise,Milislerin disipline sokulmasından yana, ama FSLN yönetimi şimdilik Halk Milislerinin kaldırılmasından ya da disipline sokulmasından yana değil.

Nikaragua'da devrimden sonra düzenlenen kitle gösterilerinden biri.

YARIN:
NİKARAGUA'DA HALK İKTİDARI SAVUNMA KOMİTELERİNE DAYANIYOR

Uşak'ta anti-faşist mücadele yükseliyor

Muharrem ARABACI
UŞAK

Uşak'ta halka karşı baskılara demokratik güçlerin yaptıkları bir dizi eylemle karşı çıktı.

Kadir Sayar adlı devrimci öğrencinin 5 kasım 1979 günü öldürülmesi üzerine yapılan cenaze törenine binlerce kişi katıldı. Sol grupların güçbirliği ettiği cenaze törenine halktan da büyük bir kitlenin katıldığı gözlendi.

SAĞLIK KOLLEJİ'NDEKİ DİRENİŞ

Uşak Sağlık Koleji öğrencileri okul yönetimince yürürlüğe konmak istenen bir dizi baskıcı uygulamaya ve kaloriferlerin yanmamasını protesto amacıyla 29 Kasım 1979 günü okul içinde direnişe geçtiler ve derslere girmediler. Verilen yemeklerin kötü çıkmasından da şikayetçi olan öğrencilerin isteklerinin kabul edilmesi üzerine boykota 31 Aralık 1979 günü son verildi.

EĞİTİM ENSTİTÜSÜ'NDEKİ DİRENİŞ ORTA DERECELİ OKUL ÖĞRENCİLERİNCE DE DESTEKLENDİ

Eğitim Enstitüsü'nün öğretim döneminin bitmesine iki gün kala bakanlıkça kapatılması öğrencilerin tepkilerine yol açtı. 19.12.1979 günü okulun yatakhanesinde başlatılan protesto eylemini Uşak'taki orta dereceli okul öğrencileri de desteklediler. Derslere girmeyerek desteklerini ortaya koyan Merkez Lisesi ve Ticaret Lisesi öğrencileri Eğitim Enstitüsünün F.K.B ve Matematik öğrencileri ile birlikte ana caddede bir yürüyüş yaptılar. Orta dereceli 5 okuldan öğrencilerin yer aldığı direnişi öğrenci aileleri öğrencilere yiyecek ve içecek taşıyarak destek oldular. Üç gün süren direniş eylemi halktan da büyük bir kitlenin yer aldığı bir yürüyüşle sona erdirildi.

Öte yandan, Kahramanmaraş katliamı halkın çeşitli kesimlerinin katılımıyla Uşak'ta lanetlendi.

Eğitim Enstitüsü öğrencilerini orta dereceli okul öğrencileri de destekledi.

Bayındırlık Bakanlığında 450 işçi işten çıkarıldı

ANKARA (DEMOKRAT)

Yeni AP hükümetinin kuruluşundan bu yana yapılan kıyımlar bayındırlık Bakanlığında önceki gün 450 işçinin işine son verilmesiyle doruğa ulaştı.

Bayındırlık Bakanlığı karayolları Genel müdürlüğü çalışanları Bakanlığın tüm genel müdürlüklerine MHP eğilimli kişilerin atandığını belirterek, "karayollarında sözleşmeleri feshedilen 450 işçinin bir bölümünün sözleşme süreleri 29.2.1980'de sona eriyordu. Ama bir bölümü karayollarının devamlı işçisiydiler" dediler.

Bilindiği gibi karayollarında çalışan üç demokrat mühendis bir süre önce öldürüldü ve yerlerine MHP eğilimli kişiler atanmıştı.

Süt Endüstrisi Kurumu Genel Müdürlüğüne getirildikten sonra hızla kurum çalışanlarına kıyım uygulamaya başlayan MHP Gaziantep Milletvekili Cengiz Gökçek'in kardeşi Latif Gökçek tarafından sürülen memur sayısının 37'yi bulduğu öğrenildi.

Süt Endüstrisi Kurumunda çalışanlar, daha önce kıyımları üst seviyeden başladığını belirterek, "bu defa alt dereceli memurlardan başlanması, faşistlerin ne kadar azgınlaştığını gösteriyor" dediler.

Kurum çalışanları, "Genel Müdür Latif Gökçek'in kuruma hergün resmi arabayla ve kurumda çalışmayan 20-25 kişilik bir koruma ekibiyle geldiğini de "vurguluyarak, "1 ve 4. dereceli memurların atanması yönetim kurulunun tetkiki dahilinde, yönetim kurulu toplanmadığı için daha onların sürülmesine başlanmadı. Her halde 300 kişilik kurumda sürülmeyen memur kalmayacak" şeklinde konuştular.

Bu arada, memurların sürüldüğü Siirt, Devrek Sinop, Mazıdağı ve Mardin'de Süt Endüstrisi Kurumu İşyerlerine henüz inşaat halinde bulunduğu ve buralara gönderilenlerin fiilen çalışamayacakları belirtildi.

politika ciddi bir iştir

Fitile bak fitile!..

24 Aralık gününü hep birlikte yaşadık. K.Maraş katliamının yıldönümüydü ve tüm ülkede katliam protesto edildi, binlerce insan gözaltına alındı.

Aynı gün, gece bir başka olay daha oldu. Olayın protestolarla bir ilgisi yoktu ama nedense, olay eylemlerle ilgiliymiş gibi yansıtılmaya çalışıldı sağ basında.

Milli Eğitim eski bakanlarından Ali Naimi ERDEM'in evine bomba atılmıştı. Doğrusu biz anlayamadık atılan nesnenin ne olduğunu.. Bomba mı yoksa dinamitmiydi, pek belli değil.

İşin asıl ilğinç yanı ise oldukça şaşırtıcıydı. Ajanslara göre, adamın teki saat 21.00'e doğru Ali Naimi Erdem'in evinin önüne bombayı bırakıyor. Komşuları adamı görüyorlar. Polise telefon ediyorlar.. Ve... Evet ve.. bomba tam saat 21.03'te daha polisler gelmeden patlıyor.. Ajansların geçtiği haber bu..

İlk okunduğunda insana garip gelmiyor ama, 21.00'e doğru evin önüne bırakılan bombanın (ki örneğin 20.40'te 21.00'e doğru bir zamandır) 21.03'te patlamış olması doğrusu ilginç.. Ve insanın ister istemez, hayret edesi geliyor: Fitile bak fitile!...

Habercilik ciddi bir iştir

30 Aralık tarihli haber bültenini izledik. Doğsu bravo, genel haber bülteni dediğin ancak böyle hazırlanır. TRT'yi kutlarız. Bize ineklerin yaydıkları vücut ısısından nasıl enerji sağlandığını ve bu enerjiyle enerji bunalımı arasındaki ilişkiyi ciddi ciddi anlattı.

Ha..TRT Haber Dairesine bir önerimiz olacak. Bundan böyle 20.30 haber bültenlerine bu tarz önemli haberleri kesinlikle koymalılar. Böylece dünya enerji bunalımıyla inekler arasındaki ilişkiyi öğrendiğimiz gibi, örneğin: Ekonomik ambargo ile devlet arasındaki bir ilişki bulunduğunu da dehşet içinde öğrenebiliriz.

Sandinista Cephesi içinde devrimci unsurlar yanında burjuvazinin temsilcileri de yer alıyor. Sosyal Demokrat Robelo (Sakallı) Carter'a Sandinistlerin askeri yöneticisi Daniel Ortega'yı tanıştırıyor.

Sandinista Cephesinin kanatları arasında kutuplaşma artıyor

MANAGUA (DIŞ HABERLER BÖLÜMÜ)

Nikaragua'da devrik Somoza'nın kitlesel katliamlar düzenlemekle suçlanan ulusal muhafızlarının yargılanmasına başlanırken, Sandinasta Ulusal Cephesinin sol kanadı, "72 Saat" adlı bir bildiri yayınladı. Bu bildiride devrimin başarıya ulaşması için, burjuvazinin tasfiye edilmesi gerektiği belirtildi.

Somoza ve yandaşlarının mülkleri kamulaştırıldı, ama özel sektör yayğın biçimde varolmağa devam ediyor. Amerika'da yayınlanan Newsweek dergisi, işadamlarının genellikle büyük bir tedirginlik içinde bulunduğunu bildiriyor. Ülkenin en büyük kahve üreticilerinden biri olan Jorge Salazar işadamlarının tedirginliğini şöyle dile getiriyor:

"Diktatörlüğün ortadan kalkmasına yardımcı olduk. Onun yerine aşırı solcu bir rejimin gelmesini istemiyoruz." "Sermaye için güvence" isteyen işadamlarına, Sandinista önderlerinden Daniel Ortega Saavedra uyararak, çıkar sağlama çabalarını asgariye indirmelerini, Nikaragua'nın büyük ölçüde yıkılmış bulunan ekonomisi içinde yeniden yatırıma girmelerini istedi, ancak yeniden inşa çalışmalarına etkin biçimde katılırlarsa bu güvencenin kendilerine tanınacağını açıkladı.

Öte yandan Sosyal Demokrat Parti yanlıları bir açıklama yaparak çok partili bir yapının oluşturulmasını, parlamenter sisteme geçilmesini istiverek, iktidar güçünün Sandinistlerin tekelinden çıkarılması talebinde bulundular. Burjuvazinin desteklediği ve Sandinista adını da Partilerinin önüne ekleyen Sosyal Demokratlar bir bildiri yayınladı.

Rodezya'da siyahların da katılacağı seçimler 27 Şubat'ta

SALİSBURY (DIŞ HABERLER SERVİSİ)

Ródezya'nın İngiliz valisi Lord Soames, tüm partilerin katılacağı genel seçimlerin 27 Şubat'la 29 Şubat arasında yapılacağını duyurdu.

Bağımsız Zimbabwe Parlamentosunda yer alacak 80 zenci milletvekili için ülke çapında 3 günlük seçim yapılacağı bildirildi. Lord Soames, parlementoya girecek 14 beyazın belirleneceği seçimlerin ise ayrı olarak 14 Şubat'ta yapılacağını söyledi.

İngiltere'nin denetiminde yapılacak olan seçimler, uzlaşma yanlısı Muzorewa hükümeti, Yurtsever Cephe ve İngiltere arasında 15 gün süren görüşmeler sonucu imzalanan barış anlaşması içinde yer alan bölümlerden birisiydi. Aynı anlaşma gereği, "ateşkes" te geçtiğimiz günlerde yürürlüğe girmişti.

Lord Soames'in ateşkesten önce seçim tarihlerini belirlemesi Yurtsever Cephe'de hoşnutsuzluk uyandırdı. Bu davranış "uzun vadeli bir İngiliz oyununun hesapları" olarak nitelendirildi. Yurtsever Cephe sözcüleri "Rodezya'da her şey" oldu-bitti'ye getiriliyor" dedi.

Salvador'da hükümet bunalımı başgösterdi

SAN SALVADOR

Çeşitli ajansların bildirdiğine göre, San Salvador Hükümetindeki bakanların çoğu, bir bildiri yayınlayarak, görevlerinden istifa etme olasılıklarının güçlü olduğunu bildirdiler.

"15 Ekim" darbesiyle General Romero'yu deviren "Genç Askerler" hareketi, eğer ülkedeki son siyasal olaylar karşısında kesin bir tutum belirlenemezse, istifa edebileceklerini açıkladılar.

Salvador kabinesi yayınladığı bildiride, ordu güçlerinin kumandasının Devrimci Cunta'ya verilmesini istedi; Savunma Bakanı ve ordudaki bazı komutanların önceden verilen vaadlerin tam tersine Cuntanın üstüne çıkarak askeri baskı uyguladıklarını savundu.

Bildiride ayrıca, "Askeri ve Siyasal Oligarşi"nin kuvvetlendiği ve ülkedeki değişiklikleri engellediği belirtilerek, "Ülkeyi Romero rejimindeki bunalıma sürükleyen ve ordunun halkın kanını dökmeye devam etmesindeki sorumluluğu taşıyan bu tutumdur" denildi.

DÜNYA GÖZÜYLE

Petrol bunalımının temelindeki

PROF.DR.TÜRKKAYA ATAÖV

Karakışın bastırdığı başkent Ankara'da konutlar haftalardır yakıt yokluğundan buzdolabına döndü. Bir yandan donarken, elimizdeki gazeteler petrolüreten ülkelerin yeni zamlarını açıklıyor. İki kere ikiyi yanyana koyanlar, bıçağın kemiğe dayandığı şu ortamda herhalde o petrol üreten ülkelere kızıyorlardır. Ama önce şubıçağı kemiğimize kadar dayayan kim, onu görelim!.

Bunalımı getirip petrole mi bağlamalı? Çektiğimiz Arab'ın petrol siyasetinden ötürü mü? Batılıların dediği gibi, bir petrol şantajı mı sözkonusu olan? Yoksa anamalcı düzenin genel bunalımıyla mı karşı karşıyayız? Suç petrolü "Siyasal bir silah"' gibi kullanarak Orta Doğuda adalet ve kalıcı barış isteyen Araplar'da mı? Arapların bir petrol siyaseti var deniyor da, tekelci çevrelerin bir "Petrol emperyalizmi" yok mu? Bu bunalımdan komünizm gerçekten yararlanmağa mı çabalıyor? Ve Batı dünyasında daha birçok alanda baş gösteren sarsıntıların temeli bu petrol sıkıntısı mı?

Bunalım ve Kar:

Sözkonusu petrolün çıkartılması, arıtılması, taşınması ve satımı yedi büyük tekelci şirketin denetimindedir. Bunların beşi Amerikan (Exxon, Mobil, Texaco, Gulf Oil ve Standard Oil), biri İngiliz (BP) ve biri de İngiliz Hollanda,(R.D.Şhell) kuruluşudur. Kuyuları delen de, ürünü arıtan da, pazara egemen olanlar da bunlardır. İçinde bulunduğumuz bunalımın gerçek nedenlerini gizleyenler de onlar. Bunalımı yaratan ve halkımızı şu anda tir tir titreten de bu petrol tekelleridir. Aynı tekeller dünya pazarlarını aralarında bölüşerek rekabeti azaltmak için bugünkü darlığı yaratmışlardır. Yoksa bugünkü gereksinimi karşılayacak petrol kaynakları vardır. Ancak, tekelleri ilgilendiren fiatların yükselmesi ve büyük kârlardır. Bugünkü durumdan sanki memnun değilmiş gibi görünen Amerikan tekelleri uzun vadede kazançlı çıkmayı umuyorlar.

Tekellerin propaganda örgütü, denetimi altındaki dünya gazeteleri gibi kitle haberleşme araçlarından yararlanarak, üretimin kısıtlanması ve fiatların yükselmesinde suçu üreten ülkelerin omuzuna yığıyor. Ancak, bu suçlamalar haklı mı?

Bu tekeller yüzyılımızın yaklaşık başından buyana petrolü adeta yağmalıyorlar. Arap, İran ve Venezüela petrolü kârlarının yüzde sekseninden fazlası onlarda kalmıştır. O kadar ki, anamalcı Batı dünyası kalkınmasını ve zenginliğini temelde bu sömürüye borçludur. Petrolü olan ülkeler bu ürüne ilk kez sahip olmağa çabalıyorlar. Ve konu onlar için yalnız petrol de değil, tüm ham maddelerine sahip olmak sorunudur. Bunun altında da ekonomik bağımsızlık ve siyasal egemenlik yatar. Çünkü daha 1950'li yıllarda bile, sosyalist blok dışında petrol tüm bu tekelllerin amansız egemenliği altındaydı. 1960'da kurulan OPEC tekelleri ancak 1970'lerde bazı ödünlere zorlayabildi. 1973'deki ilk fiat artışı, doların değer kaybetmesinden ötürü, gerekliydi.

Hele petrolün siyasal bir silâh olarak kullandığına dair suçlama büyük haksızlıktır. Arab'ın petrol siyasetini Orta Doğu sorununa ilişkin istekleri etkiliyorsa, Orta Doğu'daki çatışmanın temelinde Batı çıkarlarının ve bunların içinde en önemli olarak petrol çıkarlarının korunmasının geldiği unutulmamalıdır. Batılılar bu çıkarlara toz kondurmamak için ekonomik ablukadan askeri darbelere kadar denemedikleri yol bırakmamışlardır. Petrol zenginliğine bundan böyle İran'ın sahip çıkacağını söyleyen Musaddık CIA'nın açık müdahaleleriyle uzaklaştırılmıştı. Basra Körfezindeki petrol şeyhliklerine karşı İngilizlerin tavrı da bundan farklı değildi. Tekellerin çıkarlarını korumak için 1958'de Amerikalılar Lübnan'a, İngilizler Ürdün'e asker çıkarmışlardı. Aynı çıkarları korumak için Arap liderlerinden birini İsrail'i tanımağa yöneltimişlerdir. Bu durumda, Arapların kendilerinin petrolden yararlanmak istemeleri çok birşey mi? Türlü entrikalar düzenleyen, iç savaşlar kışkırtan ve darbeler yaptıran Batı tekelleri ve onların hükümetleri petrol üreten ülkeleri konuyu Orta Doğu sorununa bağlamakla nasıl suçlayabilirler? Irak'ın, Cezayir'in, Libya'nın, Suriye'nin "Arap petrolü Araplarındır!" demeleri suç mudur?

Arapların "yeni petrol siyaseti" adını taktıkları tutumun bu tekelleri güç durumlarda bıraktığı da doğru değildir. Enerji bunalımı tekellere herşeyin fiatını arttırıp taze kârlar edinme fırsatı veriyor. Ülkemizde de, enerji bunalımı gerekçesiyle, birtakım aracılar milyonlar vurmuyorlar mı? Hattâ, bu "tatlı", fakat haksız kârlar derece derece bazı esnafın aşağı kademelerine kadar inmiyor mu? Ve bundan en çok zarar gören de toplum piramidinin en altındaki halk yığınları değil mi? Öyleyse, o halk yığınları bıçağın kemiğe nasıl dayandığını bu karakış koşullarında görmeyecek, asıl suçluyu aramayacak mı?

Gerçek suçlu Batı'nın tekelci petrol şirketleridir! Ama onlar tarifsiz sıkıntılara soktukları dünya halklarını yanlış yollara sevketmek için ellerinden geleni esirgemiyorlar. Üçüncü Dünyayı kendi içinde bölme taktiği bu oyunlardan biridir. Afrika ülkelerine ya da bize dönüp "bakın Araplar petlolü kısıyor" diyen onlardır. Ama petrol Arap topraklarından yola çıkar. Ama onu arıtan kimler? Satan kim? Kaç ülke o petrolü arınmış olarak doğrudan doğruya Arap ülkelerinden alır? Zaire bu oyunu farkettiği içindir ki, petrolü artık doğrudan Libya'dan, petrol ürünlerini Cezayir'den alıyor. Kendi rafinerisini kurmuş olan Gana da doğrudan Cezayir'le bağlantı kurdu. Cezayir sırf bu nedenden Gine'de bir rafineri yaptı. Aynı tekellerin bizim gazetelerimize yansıyan ve zaman zaman Irak'ı, İran'ı ve Nijerya'yı öteki petrol üreten ülkelerin çıkarlarından ayrılıyormuş gibi gösteren yorumları, aslında, Üçüncü Dünyayı bölme taktiğidir. Arap ve Afrika ülkeleri-

Devamı 7. Sayfada)

Bayiler, mazotu karaborsada satıyor

ANAKARA (DEMOKRAT)

Akaryakıt yokluğu yaşamı büyük ölçüde etkilerken, özellikle Ankara, İstanbul, İzmir gibi kentlerde ulaşım için benzin; ve mazot bulmak yeniden güçleşti..

Ankara'da kamyonların benzin istasyonları önünde uzun kuyruklar oluşturdukları görülürken, bayillerde yeterli miktarda mazot olduğu ancak hiç bir somut gerekçe gösterilmeden dağıtım yapılmadığı saptındı.

Ankara'nın ,dün birçok bayiinde mazot almak için sıra bekliyen kamyon şoförleri istasyon sahiplerinin karaborsa yaptıklarını öne sürdüler ve bu konuda gerekli önlemleri almadığı için valiliği suçladılar.

Kuyrukta bulunan bir kamyon şöförü Demokrat muhabirine şunları anlattı:

"Biz amme görevi yaptığımız halde bize mazot vermiyorlar. Oysa özel arabalar halen işliyor. Mazot'a karaborsa fiyatı verince istediğin kadar buluyorsun .Benzinciye rafineriden gelen yakıt pompaya boşaltılıyor, sonra kontrolsüzlük yüzünden rahatçakendi tankerlerine dulduruluyor.

Valilikten kağıt getirdiğimiz halde mazot verilmiyor. Türkiye kodamanlar memleketidir. Ne oluyorsa bize oluyor. Geçimini bu yolla sağlayan bizler eziliyoruz. Küçükesat'ta bir yabancı şirket bayiine 12 ton mazot geldiğini, bunun yüzde 20'sini sattıklarını, diğerini ise karaborsa olarak dağıttıklarını biliyoruz. Valilikten önlem alınmasını bekliyoruz."

Yap bir yandan çarklı

Hadi yine yaşadık. Artık eskiden olduğu gibi akşam yemeğinden sonra orta şekerli kahvelerimizi yudumlayabileceğiz. Hanımlarımız birbirlerine "sabah kahvesine" gidebilecekler. Devlet dairelerimizde, rüşvet vereceklere artık yalnızca çay değil kahve de sunabilecek memurlarımız. Hepsinden önemlisi "Türkiye ne olacak" diye kahve falına bakabileceğiz. Sizin anlayacağınız yeni Gümrük ve Tekel Bakanımız Ahmet Çakmak'ın son buluşuyla her sorunumuz çözüldü. Ahmet bey buyurmuşlar ki, yurt dışında çalışan işçilerimiz Türkiye'deki yakınlarına yarım ya da bir kiloluk paketler halinde kahve gönderirlerse, bu konudaki darlık giderilirmiş.

Bu yeni Bakanımıza da dikkatinizi çekmek isteriz, çünkü kendisi ülkemizin her sorununa şıppadanak çözüm bulmaktadır. Demirel itfaiyesinin bu zeki tulumbacısı, daha önce de Gümrük ve Tekel Bakanlığına faşistlerin yaptığı baskını çözüvermişti.

"Bakanlığımızı komünist militanlar bastı."

Şimdi de, kahve kaçakçılığının dan kaynaklandığını söylemiş. Öyledir efendim, öyledir, kahve darlığını da başımıza Bulgar komünistleri sarmıştır.Onlar zaten ülkemizdede şu anda varolan refah ve bolluk ortamını bozmak için herşeyi yaparlar. Ama, Allahtan bizim başımızda sizin gibi Bakanlar, yurt dışında da armağan göndermeyi seven işçilerimiz var. Ekonomimiz, onların gönderdiği dövizlerle nasıl düze çıktıysa, kahve sıkıntımız da öyle ortadan kalkacak! Biz bu buluşu çok beğendik, hatta diğer Bakanların da benzer çağrılar yapmalarını öneriyoruz. Örneğin, işçilerimiz burdaki yakınlarına birer bidon mazot gönderseler akaryakıt sorunumuz da çözümleniverir. Diğer arkadaşları düşünememiş olabilirler ama, Ahmet Çakmak bunu da mutlaka önermelidir. Kendisinin vatana bu hizmeti yapmaktan çekinmeyeceğine inanıyoruz!

Devletin madenleri

Orta Anadolunun bir şehrinden bir sanayi odası başkam. Karşısında Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığının üst düzeyde bir yetkilisi ve bir madenci. Konu: Geçmişte devletleştirilen bir maden ocağının sahibine yeniden devri. Ya da devletten yüklüce bir tazminat koparılması. Akıl veriyor üst düzeydeki yönetici. "Ben bilirim bu işleri. Şu...şu...şu.... maddelerden yararlanabilirsin. Pazartesi bana uğra hallederiz. Ama sakın bir yılı geçirme sonra hakkını kaybedersin." Dikkat edin.Bu adam devletin üst düzeydeki bir bürokratı. Ankara'da mazot yok, kömür yok, fuel-oil yok ama adam son derece rahat. Madenleri peşkeş çekme ve özel sektöre akıl verme konusunda yani. Ve bir şey daha ,adam 38 yıllık devlet memuru. Belli oluyor değilmi? Bunların 38 yıllık devlet memuru, ve anlaşılıyor değilmi yoklukların sebebi.

Atatürk'ün vasiyeti mi?

Bugünlerde yeniden uzmanlar Atatürk'ün vasiyetini dikkatlice bir araştırmalılar.

Neden diyeceksiniz.

Efendim Feyzioğlu'ndan.

Feyzioğlu son günlerde durup dinlenmeden bir Atatürkçülüktür tutturdu.

Hazretin her allahın günü kendini unutturmaması yada kendisinin kendisine yaşadığını kanıtlaması için konuşması gerekli. Feyzioğlu her ağzını açtığında "Atatürk'ün bize bıraktığı miras" "Gerçek Atatürkçülerin Atanın bıraktığı ilkeler etrafında birleşmesi toplanması.„ "Yeni yılın Atatürk ilkeleri etrafında birleşilmesinin yılı olması"

Acaba Atatürk'ün vasiyetinde sayın Feyzioğlu'na bir miras falan kaldığı mı bildirildi? Ne dersiniz? Olur olur. Yada Atatürk'ün Türkiye'de sözcülüğü mü devredildi? Kendisine...

Hazırlayanlar: Tanju CILIZOĞLU
Yaşar GÖREN - Mehmet GENÇ — Zafer POLAT

Mozart'ın Donjuan operası beyaz perdede

MEHMET BASUTÇU

Ayrıcalıklı bir seyirci grubuna yönelik 'burjuva sanatı' olmakla suçlanan opera bugün demokratikleşme süreci içinde. Bu gelişimde kitlelerle en fazla iletişimde bulunan sanatlardan biri olan sinemanın yeri önemli. Operanın ekrana yansımasını üç türde sınıflandırabiliriz. Televizyon filmleri, ünlü sanatçıları bir araya getiren görkemli sahnelemeleri tiyatro dili çerçevesinde ele alarak sinema seyircisi önüne getiren filmler ve opera sanatına sinema boyutunu ekleyerek yorumlayan yönetmenlerin, özgün bir sinema örneği oluşturan filmleri.

İşte Joseph Losey'in son filmi "Don Giovanni" bu son türden. Müzik ve sinema bu yapıtta öylesine uyumlu bir biçimde birbirlerini tamamlamışlar ki Losey, Mozart'ın müziğini; Mozart. Losey'in sinemasını yüceleştiriyor.

Çekimi kırkdört gün süren "Don Giovanni"nin montajı sekiz ay almış. Sanatçıların hem oyunlarına hem de seslerine dikkat etmelerinin güçlüğü düşünüldüğünden müzik tümüyle filmin çekiminden önce, Lorin Maazel yönetimindeki Paris Operası orkestra ve korosunun yorumuyla banda alınmış. Rolf Liebermann ve Frantz Salieri'nin müzik danışmanlığı yaptıkları filmde sözlerle dudak hareketlerinin uyumunaçok önem veriliyor. Montajı en iyi şartlar altında gerçekleştirebilmek için, çekim sırasında bir kamera sürekli dudak hareketlerini izlemiş,

LOSEY, "DON GİOVANNİ"DE İZLENEN OLAYLARIN, HUZURSUZ DAVRANIŞLARIN, ONSEKİZİNCİ YÜZYILIN SONUNDA PATLAK VERECEK DEVRİMLERİN HABERCİSİ OLDUĞUNU SAVUNUYOR

FİLM GRAMSCİ'NİN BİR SÖZÜYLE AÇILIYOR: "...ESKİ ÖLÜYOR, YENİ GÜN IŞIĞINA ÇIKAMIYOR;

Film Gramsci'nin bir sözüyle açılıyor: "eski ölüyor, yeni gün ışığına çıkamıyor; bu geçiş devresinde türlü çeşitli sayrıl belirtiler ortaya çıkmakta." Daha sonra bu düşüncenin ters yorumlara yol açmasından yakınan Losey, "Don Giovanni"de izlenen olayların, huzursuz davranışların, onsekizinci yüzyılın sonunda patlak verecek devrimlerin habercisi olduğunu savunuyor. Şüphesiz, bir aristokrat olan Don Giovanni'nin halkın ve hizmetkârlarının önünde söylediği özgürlük aryasını sadece, kadınlarla olan ilişkileri çerçevesine sıkışmış bir kişisel özgürlük özlemi olarak ele almamak, çok daha geniş kapsamlı yan çağrışımları olduğunu düşünmek gerek.

Joseph Losey A.B.D.'de Mc Carthy devrinde adı kara listelere geçen, kaynatılan cadı kazanlarından Avrupa'ya kaçarak kurtulabilen bir yönetmen. "Don Giovanni'nin Amerikalı sinema eleştiricilerinin çoğunluğu tarafından, Losey'in önceki yapıtlarının bir çoğunda olduğu gibi olumsuz karşılanmasında yönetmenin geçmişte yediği damganın etkili olup olmadığını ister istemez düşünüyoruz. Kaldı ki A.B.D.'de seyircilerin önemli bir bölümü filmi çok beğeniyor. Fransa'da ise eleştirilerin hemen tümü övgü doluydu.

Losey bundan sonraki filmini yirmidokuz yıllık bir aradan sonra ilk defa ülkesinde Chicago'da çevireceğini söylüyor. Daha ilerdeki tasarıları arasında Marcel Proust'un 'Kaybolan Zamanın Ardından' (Alarecherche du Temps Perdu) adlı yapıtının sinemaya uyarlaması var.

Gelecekte operaları beyaz perdeye aktarmak isteyen yönetmenlerin önünde Ingmar Bergman'ın 'Sihirli Flüt'ünden sonra bir başyapıt daha var: "Don Giovanni, Mozart-Losey".(1).

(1).Don Giovanni, Ruggero Raimondi: Donna Anna, Edda Moser, Donna Elvira, Kiri Te Kanawa tarafından yorumlanıyor.

Liri De Tanawa

Losey çekim sırasında

Devlet Tiyatro'larında sanat özgürlüğü tartışılıyor

Devlet Tiyatrolarının 1980 Ocak ayı programında yer alan sanat ve kültür gecelerinin ilki 6 Ocak 1980 Pazar, saat 18.30'da Ankara yeni sahne'de yapılacak.

Ergin Orbey yönetimince hazırlanan Ocak programının bu ilk açık oturumunun konusu "sanatta özgür araştırma ve özgür yaratma". Mahmut Talı Öngören'in yöneteceği oturuma Aziz Nesin, Onat Kutlar, Orhan Apaydın, Uğur Mumcu, Yılmaz Onay katılacaklar.

Ocak 1980 kültür sanat geceleri programında ayrıca 13 Ocak 1980 günü İzmir devlet tiyatrosunda, 20 Ocak günü'de İstanbul AKM'de Behçet Necetigil'i konu alan programlar, 27 Ocak 1980'de Ankara yeni sahne'de "oyunlarla yaşayanlar" oyununun üzerine bir söyleşi ile aynı gün İzmir devlet tiyatrosunda Gökhan Akcura'nın "politika ve tiyatro" konulu bir konuşması yer alıyor.

TYS:1980'de de yılmayacağız

1979 yılı halkımız için bir baskı, zulüm ve kıyım yılı olmuştur. Faşizmin tezgahladığı Maraş kıyımı unutulmayacak, unutulmaması gereken acılar bırakmıştır. Aralarında Bedrettin Cömert, Abdi İpekçi, Cavit Orhan Tütengil gibi yazar arkadaşlarımızın da bulunduğu yüzlerce yurtsever katledilmiştir. TYS üyelerinden İsmail Beşikçi, Saffet Rüştü Tekin, Hüseyin Deniz arkadaşlarımız, yazı ya da çevirilerinden ötürü hapiste bulunmakta, yine hapiste bulunan üyemiz Yılmaz Güney sanatsal yaratı özgürlüğünden yoksun bulunmakta, çevresinde provokasyonlar tezgahlanmaktadır. Üyemiz Nihat Behram yazılarından ötürü 2 yıl hapis cezasına mahkum edildi. Yöneticilerimiz ölümle tehdit ediliyor. Büyük ozan, edebiyatımızın, ülkemizin yüz akı Nazım Hikmet'e yine haince saldırılıyor. Düşünce ve örgütlenme özgürlüğünü tümüyle yok edecek yeni baskı yasaları çıkarılmak isteniyor. 1980 yılına böyle bir ortamda giriyoruz. Ama biz, yurtsever, halkçı, demokrat yazarlar, yılmıyoruz, yılmayacağız.

İSTANBUL'DA BUGÜN

SERGİ: PARMAKKAPI İş Bankası Sanat Galerisi, Jale Gün Resim Sergisi

Cavit Bozak- Heykel ve Seramik Sergisi, bugün açıldı.

SİNEMA: Kültür Bakanlığı İstanbul Film Yapım ve gösterim merkezi Amerikan Bale Tiyatrosu "Rodeo, Kuğu Gölü, Les Sylphides, Etüde" lerden örnekler. Ayrıca, Anthony Tudor'un "ateş sütünü" Atatürk Kültür Merkezinde Saat: 18.00

Türk Sinematek Derneği "Son Perde" Erich Maria Re Margue, Saat: 19.00

Avusturya Başkonsolosluğu Kültür Ofisi "ebedi Vals"-Paul Verhoeven Saat: 17.30

İtalyan Kültür merkezi "İşçi Sınıfı Cennete gidiyor"
Elio Petri Saat: 17.15 ve 19.30

mayınlar çiçek açmaz

Röportaj: Fikret OTYAM

Bir canavar ağzıydı Urfa tünelinin açılmakta olan ağzı, gözüm yaşlandı.

Vebaliniz büyüktür ey yöneticiler

"...JANDARMALAR.. ONLARIN DA GÖREVİ BU, KAÇIRMAYACAKSIN NE İNSAN NE DE HAYVAN... KAÇIRMAYACAKSIN.. SINIR BURASI.. BÖYLE BUYRUK ALDILAR.. YANİ ONLARIN GÖREVİ DE BU. NASIL Kİ BİZİM GÖREVİMİZ BEŞBİN KOYUNU SURİYE'YE KAÇIRMAK, ONLARIN Kİ DE BUNA ENGEL OLMAK..."

—8—

EY Fırat ey asi Fırat...

Fırat denilen o coşkun nehir, Batı Asya'nın en uzun akarıdır, Türkiye'nin doğusundaki üç bin metreden yüksek, yalçın dağların bağrından kaynar gelir... Asıl kolu Murat, bölgenin en yüksek yeri Ağrı'dan başlar ve batıya doğru beşyüz kilometre aktıktan sonra Elazığ'ın krak beş kilometre kadar batı kuzeyinden Keban'ın ağzında, yani kavuşağında Fırat ile eşleşir, Malatya vadisini geçer, Anti Torosların içinde dar bir boğaza girer. Siverek ilçesinin kuzeyindeki tepelerden sonra dellenir ve derin bir vadide Aşağı Fırat ovasını aşarak sınırdan çıkıp gider gurbet ellere Suriye'den... Mayınlar ses etmez bu büyük, bu coşkun, bu zaptedilmez sanılan en büyük kaçağa!

Fırat, esas iki kolunu Belih ve Kabur sularından alır... Bu kollar Fırat ovasından doğar, Irakt'ta güneydoğu yönünden akan Fırat Bağdat yöresinde ovalara erişir, sular hurmaları, develeri daha ilerde Basra körfezine kadar uzanan deltada Dicle ile eşleşir...

Yaman meraklanmıştım bu deli Fırat'ın nereden çıkıp nerelere nasıl uzandığına yıllar önce... Sonra en uygun bir yerde, altı traktör iç lastiğinden yapılmış, üzerinde çalı çırpı bağlanmış bir sal ile akmaya başlamıştım, ondört gün sonra Karakaya barajının yapılacağı yörede bir şelaleden önerken oluvermiştik alabora, öleyazmış idim! Görmüştüm sınırı kaçak nasıl aşıp gittiğini! Irak'ta görmüştüm, Dicli ile nasıl birleştiğini uçaktan, yayılmış manda boku gibi! Nasıl suladığını hurmaları ve de dereleri, Irak yoksullarının nasıl içtiğini... Yemiştim balıklarını daha bir kekremsi, tatsız, bulanık sudan çıkarılmış!

Tüm güney halkı gibi, tüm güneydoğu insanları gibi ben de bakmıştım bu sınırdan kaçak giden yararlı suyun ardından yıllar yılı, yıllar yılı dile kolay! Düşlemiştim ardı ardına gerdanlığın incilire gibi barajlar, bereketli ama susuz ovaları sulayan, zaptedilmez elektrik enerjisi üreten dinamoları... Bu sanıların şenlendiğini, yeşerdiğini ve fukaralığı hallaç pamuğu gibi attığını, yıllar yılı!

Gün oldu uçtuk birgün oralara doğru, bir uçak dolusu insan... Rütbe bakımından en büyük rütbeli, Başbakan Süleyman Demirel idi, senatörler, milletvekilleri, DSİ büyükleri, küçükleri ve gazeteciler... Sağılmıştı uçak alıcı kuşlar gibi Gaziantep havaalanına, oradan otomobillerle ver elini Urfa... Aşağı Fırat projesinin uygulanmasının ilk adımıydı bu, ilk adımı... Bir masal gibi, "Şeref misafirim" demişti Demirel, "çok emeği var, ondan çağırdım ısrarla, birlikte atacağız temelini" ve atılmıştı bu büyük, bu bölgeyi değil, ülkeyi fukaralıktan kurtaracak tesislerin temelleri kurbanlar kesilip... Allahını seven tutmasın gayrı, ölenedek peşini bırakmamak gerek... Bir yıl sonra "teftişe" varanda ve Ankara'ya dönende telefondaki ses keyifliydi yine de "Korkma" diyordu, "Korkma, biz öyle bir demir gazzık çaktık ki, kimse çıkaramaz" ve patlıyordu ardından kahkahalar... Bu ses AP Genel Başkanı Demirel'in idi ve kahkahalar... İşler pek iyi gitmiyor gibime gelmişti, dertleşmiştik...

Üçüncü gidişimde yeni bir dağ gördüm Urfa'da... İnsan emeği, insan alın teri makinayla birleşip bir dağ armağın etmiş idi Urfa'ya...

İki tünel açılıyor Urfa'nın bağrına... Yerli bir kuruluş Doğu İnşaat ve Limited Şirketine iki Urfa Tüneli ve Tesisleri 5.330.57 4.000 liraya ihale edilmişti... Dev makinalar çalışıyordu homurtularla yetmişbeş metrelik ulaşım tünelinde günde bir metre ilerlenebiliyordu...

İki tünel ağzı yapılmıştı...

İç çapı 7.5 metredir bu tünellerin, boyları 27 kilometreye yakın. Tünelin dış bölümünün kazılmış topraklarıydı Urfa'da yerden biten bu dağ, yeni dağ! Tünelin yapımında 3.600.000 metreküp tünel kazısı, 2.125.000 metreküp açık kazı, 960.000 metreküp betonarme betonu, 970.000 metrekare kalıp gerçekleştirilecek! Dile kolay mı? 75.000 ton demir, 460 bin ton çimento kullanılacak!

1977 yılı Mayıs'ının 23'ündeydi kurbanların kesildiği tarih... Bir bozukluk çıkmazsa 1984 yılının altıncı ayının birinci günü bitirilecek Urfa Tüneli ve tesisleri! Acep görür müyüm'ola? 58 yaş çok mu?

Dile kolay değil, dile bile kolay değil, bu işin tamamı için tarım sektöründe 200 milyar, enerji sektöründe 65 milyar lira olmak üzere toplam 265 milyarlık yatırım yapılacak! Ve geçen yılın fiyatlarına göre yılda net 26.3 milyar da gelir sağlanacak sonunda!

Urfa Tüneli ve Tesisleri Güneydoğu Anadolu Projesinin bir bölümünü oluşturan Aşağı Fırat Projesinin en önemli ünitelerinden birisidir. Bugünkü koşullarda ekim, kuru tarım ve nadas yöntemine göre yapılır... Genellikle hububat ekilir, tarım arazisinin yıllık ekim oranı yüzde elli ile altmış iki arasında değişir... Projenin yaşama geçirilmesiyle nadas kalkacak ikinci ürün ekimi ile yıllık ekim oranı yüzde yüzyirmibeşe ulaşacak! Bu, fukaralığın kahrolması demektir! Görürmüyüm acep, 58 çok mu?

Projenin toplam net sulama alanı 20 milyon dönümdür! Yapılacak ve toplam 6520 megavat gücündeki hidroelektrik santralleri ise yılda 25 üzeri on kilovatsaat enerji üretecek!

Bu büyük proje içinde Urfa-Harran-Mardin-Ceylanpınar ovalarında 10 milyon dönüm arazinin sulanması da var! Adı güzel Atatürk Barajı Hidroelektrik Santralı ile Urfa Santralı da var, bitmedi, Hilvan pompalama tesisleri de... Bu projede toplam 3975 MW kurulu güçle yılda 15.3 milyon KwH enerji üretilecek ki bu halen Türkiye'de üretilen enerjinin yaklaşık % 80'idir!

Urfa Tüneli ve Tesisleri Urfa-Harran ovasında 1.360.000 dönüm, Mardin-Ceylanpınar ovasında 1.640.000 dönüm olmak üzere toplam 3.000.000 dönüm arazinin sulanması için gerekli ve saniyede 308 metreküp suyu Atatürk Barajından sulama alanına aktaracak...

Bir canavar ağzı gibiydi tünelin ağzı, elimde fotoğraf makinası ıslak yerlere keyifle basarak yürüyordum, bir dev araç geliyor karşıdan, farların ışığı canavar gözü, yana çekildim, homurtularla geçip gitti yanımdan. Baktım arkasından, peki nerede ötekiler, nerede beşyüz altıyüz emekçi, onbeş yirmi mühendis?

Bekliyorlar!

Neyi mi?

Ülkeyi fukaralıktan kurtaracak bu projelerin yaşama geçirilmesi için bazı araç ve gereçlere gereksinim vardır, onları! Halen dünyada inşa halinde olan tünellerin en büyüğü olan bu yapının zamanında bitirilebilmesi için bazı araç ve gereçler bende yok ki vereyim? Bir yandan işin sahibi DSİ, öte yandan yapımcı kuruluşun elindeki olanakları kullanmalarına karşın ah o araç ve gereçlerin hala getirilememesi yatırıyor işi! Nedeni mi? Döviz yokluğu! Halen tünel kazısında uygulanmakta olan metodta makinalarla birlikte kullanılması gerekli patlayıcı maddeler arasında kapsüller de var, var ama memlekette üretilmiyor ki! Eldekiler de işe yaramıyor! Tünel kazısı elde mevcut sınırlı sayıda ve yedek parçası bulunması hemen hemen olanaksız makinalarla yapılıyor, bunların arızalanması halinde yapım tamamen durabilir!

Böylesine büyük bir işte haberleşme neredeyse güvercinlerle yapılacak! PTT teleksi bağlayamaz, ilgililer de izin vermez telsize! Yasa işlymiş!

Yeniden vardım tünele, ne oluyor acep?

Haberim sizedir ey hükümet... "Bu proje, ülke hayrına en büyük projedir, adım adım izliyoruz, tüm gücümüzle bitimi için çalışıyoruz." diyen Enerji ve Tabii Kaynaklar eski Bakanı Deniz Baykal, sözüm sanadır, bakanlıktan ayrıldım diye bırakma bu işin peşini. Sözüm sana Sayın Demirel, Süleyman ağa, al yine iş başındasın, başbakan oluverdin yine, temelini elinle attığın bu büyük projeye sahip çık bakalım, bak dünya millet tanığım olsun en büyük takipçisiyim, kulak ardına atanda, bu dünyada da, öte dünyada da iki elim kalın boynundadır haberin ola, iş yatıyor, iş uzayacak, iş geri kalacak haberin ola.

Gün gün artan piyasa fiyatları karşısında artık çok küçük kalan inşaat fiyatlarına, bu işe gerekli makina ve donanımı getirtmek için döviz tahsis edilememesine, patlayıcı madde ve gerekli diğer malzemenin bulunamamasına karşın işler yürüyorsa şimdilik bu bir mucizedir! Ancak Devlet baba artık gerekli ilgiyi gösteremezse bu doğayla, fukaralıkla savaşı, doğa ve fukaralık kazancaktır ve vebali de sizleredir ey ilgililer, hakkınız varm'ola buna? Yoktur...

....

"Yoktu başka çare Fikret akuy... Mayının içine düşmüştük... Sinek uçsa vızıltısını duyardın... Onyedi silahtı, beş bin koyun geçiriyorduk! Koyun hududa varmadan şöyle bişey oldu ki, koyunların önünde arkasında, sağında solunda hep otomatik tüfek bizimkilerde! İki arkadaş gözcü olarak gitti jandarma var mı yok mu diye, bunlar da jandarmanın mevzisinin tam yanına oturmuşlar!"

Bakıyorlar gecenin karanlığında sağlarına sollarına...

Koyunlar geçiyor...

Bir ucu mayın tarlasının ortasında, bir ucu daha Türkiye'de...

Gözcüler bakınıyorlar...

Uyandı jandarmalar, kulakları kirişteymiş meğer!

Yanındaki kaçakçılar da, karanlıkta yerden biten iki jandarmayı gördüler!

Tuttular nefeslerini!

Ellerindeki otomatik silahları biraz daha sıkı tuttular, tetiğe dokunmak yeter de artar bile!

Göz göze geldi iki kaçakçı, ne yapmalı? Ne yapmalı şimdi?

Jandarmalar... Jandarmalar... Onların da görevi bu, kaçırmayacaksın ne insan ne de hayvan... Kaçırmayacaksın... Sınır burası... Böyle buyruk aldılar... Yani onların görevi de bu, nasıl ki bizim görevimiz beşbin koyunu Suriye'ye kaçırmak, onlarınki de buna engel olmak...

Jandarmalar hemen mevzilendiler ve yaylım ateşi başladı çöl yazıda, bir yaylım ateşi ortalığı inilten... Hemen yamaçlarındaki iki kaçakçı bakıyor ateş açın jandarmalara... Ne yapmalı, basmalı mı tetiğe? Ama bunların da görevi bu, geçirmeyeceksin... Sağlam tutacaksın sınırı... Geçirmeyeceksin... Besbelli yapacaklar görevlerini...

Elleri tetikte, arkadaşlarına ateş eden jandarmalara bakıyorlar, nefeslenmeden!

Jandarmalar mevzide basıyor kurşunu kaçakçılara, basıyor kurşunu ve yakın yerden silahlar alevleniyor, takıtakı... Takıtakııı....

Şehittir iki vatan evladı!

"...Tabii o anda ateş kesildi! Ateş kesildi, öbür taraftan bi baktık gine tüfek çalıştı! Makinalı tüfekti, batıdan geliyordu kurşunlar, ardı ardına".

Kaçakçılar, koyunlarla iki ateş arasında artık...

Doğu mevziinden de takılıyor makinalılar...

Bu, mayınlı topraklarda bir savaştır, her savaş gibi acımasız, ama kardeşin kardeşe kurşun sıktığı bir savaş, ölüm kalım savaşı!

Kurşun değen koyunlar bağırıp kıvrılıyor mayınlı topraklara... Sanki sağmala gelen koyunlar, kuzuları bekleşen... İniltiler ve debelenmeler, toz duman! Üç, beş,... on, yirmi... otuz... elli... yüz... "Belki yüzelli koyundu telef olmuştu... Debeleniyorlardı, iki taraftan da kurşun yağıyordu... Biz artık mevzide kalamdık, kafamızı kaldıramıyık..."

"Neden, o kadar fazla mıydı ateş?"

"hem de nasıl? İzli mermidir... Görirsen karanlıkta üstüne üstüne geldiğini... Göz açtırmiy... Ortalık gündüz gibi oldu... Biz de atıyoruz, atıyoruz ama vurmaya atılmıyor, vakit kazanmak, koyunların geçmesini sağlamak..."

Sonra makinalılar sustu...

Şerit değiştiriliyor...

Kaçıkçılar da kesti ateşi...

Bir sessizlik oldu silahtan yana mayınlı topraklarda, koyunların iniltisi ve tıpır tıpır ayak sesleri, kimi yavaş, kimi hızlı tıpır tıpırlar... Sert mayınlı topraklarda böyle çıkar koyunların ayak sesleri... Tıpır tıpır... Tıpır tıpır!

Ve üç parçaya bölündü sürü... Gürültüden silah seslerinden ürken sürü dağılıverdi, üçe bölündü mayınlı topraklarda!

Birden canavar gözleri ışıladı mayınlı toprakları aydınlatan, Jandarma panzerleri bunlar, kurşun geçmez, yol durak dinlemez...

"Panzerler geliyor... Panzerler..."

Koyunun bir bölümü girdi Suriye'ye...

Bir bölümü mayınlı topraklarda...

Bir bölümü daha Türkiye'de!

"Kimseyi göremiyordum etrafımda... Kimi mevzilenmiş... Kimi kaçmış! Panzer geldi... Bir de asayiş arabası... Pikap uzakta durdu, müsademenin içine girmedi... Dört buçuk saat sürdü müsademe."

Panzerler gürültülerle ve takılayarak dönüyor sınırda!

İnsan girer de mayınlı topraklara, panzerler giremez, çünkü bura halkının "antartak" dediği mayınlar da vardır, mayınlı topraklarda, uçurur havaya bakmaz gözünün yaşına... Panzerler giremez, panzerler giremez...

Ama durmadı panzerler, dolandılar dolandılar sonra bölükten geçerek arkadan yine saldırdılar ve kestiler yolunu kaçakçıların!

"Kaçın arkadaşlar... Kaçın, bakın başınızın çaresine... Başka çare yok akuy... Herkes kaçsın!..."

Herkes kaçtı!

Devlet üstün gelmişti.

Sonra güm gümler arasında, panzerlerden birisinin farı kararıverdi, kurşun değmişti!

Sonra koyunların bir bölümü yakalandı...

Bir bölümü geçirildi Suriye topraklarına...

Bir çoğu da kaldı mayınlı topraklarda paramparça, akbabalara, kuzgunlara, leş kargalarına, tilkilere, çakallara yem diye sanki!

YARIN:
SURİYE TOPRAKLARINDA...

Öğretmen

(Baştarafı 1. Sayfada)

baskılara ilişkin yaptığı açıklamada, tüm anti-demokratik uygulamalar ve baskı yasaları ile, ezilen, sömürülen emekçi yığınların suskun ve güçsüz bırakılmasının amaçlandığını söyledi.

"Devletin emniyet makamlarına denetlenen demokratik kitle örgütlerinin kapatma girişimleri demokrasinin araçları rafa kaldırarak, dikensiz gül bahçesi yaratma çabalarının sonucudur" diyen Oturan, egemen sınıfların yalan ve demagojilerinin artık sökmediğini, tüm baskı ve kıyımlara karşın faşizme, sömürü ve soygun düzenine karşı mücadelenin güçlenerek süreceğini belirtti.

CHP ortak

(Baştarafı 1. Sayfada)

açmıştır. Bu nedenle belli olmayan grup tutumu, tasarıların özel gündeme alınmasına neden olmuştur.

Yarın toplanacak CHP Ortak Grubunda, Parti Genel Başkanı Bülent Ecevit'in uzlaştırıcı bir tutumla soruna çözüm getirilmesine çalışacağı bekleniyor.

Görüşüne başvurduğumuz bir sol kanat milletvekili, "Baskı yasasına karşı çıkmanın insanlık ve demokrasinin gereği olduğunu söyledi "Elimizdeki olanaklarla, bu baskı yasalarını Meclis'ten geçirmemeye çalışacağız" dedi.

İran

(Baştarafı 1. Sayfada)

lanmasını öngören Amerikan kararını kabul etti.

PARS Ajansı da Güvenlik Konseyi toplantısının Amerika için bir yenilgi olduğunu ileri süren bir yorum yayınladı. Ajans Güvenlik Konseyi'nin hiç bir somut karar almadığını belirtti.

Gösteri

(Baştarafı 1. Sayfada)

için başvurunun en geç bir önceki cuma günü çalışma saati bitimine kadar valilik ya da kaymakamlığa yapılması zorunlu oluyor.

Yasa tasarısında, getirilen bir başka hükümle de, toplantı ya da yürüyüşün yapılması tamamiyle vali veya kaymakamların takdirine bırakılıyor. Tasarının konuyla ilgili 10.-ncu maddesi şöyle:

"O yerin mülkiye amiri, toplantı ya da gösteri yürüyüşü sırasında şiddet eylemlerine girişileceği veya toplantı ya da yürüyüşün şiddet eylemlerine dönüşeceği veya toplantı ya da yürüyüşün bozulacağı veya yapılmasına veya devamına engel olunacağı yolunda ciddi bilgiler elde edildiği yahut toplantı ya da gösteri yürüyüşü özgürlüğünün korunması ile ilgili etkin önlemlerin alınabilmesi için daha uzun süreye gereksinme duyulduğu durumlarda toplantı ve gösteri yürüyüşünü 8 günü aşmamak üzere erteleyebileceği gibi, 4. madde gereğince saptanan toplantı yeri ile gösteriş yürüyüşü yolunu, aynı maddenin ilk fıkrasının son cümlesinde yazılı süre sınırlaması ile bağlı olmaksızın değiştirebilir."

Hacettepe

(Baştarafı 1. Sayfada)

Hacettepe Üniversitesi olaylarının başına yanlış ve kasıtlı olarak yansıtıldığını bildirdiler. Öğrenciler hakkında çıkarılan söylentilerin de asılsız olduğu belirtilen açıklamada, Hacettepe Üniversitesi çalışanlarının ekonomik ve demokratik mücadelelerini sürdüreceği ifade edildi.

"Darbeler

(Baştarafı 1. Sayfada)

müdahale ve darbeleri davet etmiş olmasıdır. İkincisi bu darbenin eskiden Çekoslovakya ve Macaristan'da olduğu gibi yıllardır sosyalist blokta yer almış bir ülkede değil son derece duyarlı dengeler üzerinde oturan bir bölgede meydana çıkmasıdır. Bu bölgede karşı darbe ve etki alanı genişlemeleri de bölgemizdeki dengelerde etkili olacaktır. Bu nedenle Türkiye bakımından yakından izlenmesi gereken son derece önemli bir gelişmedir."

Ünye'de

(Baştarafı 1. Sayfada)

vuşturma yapılmasını

Ünye'de son günlerde bazı kişilerin gerekçe gösterilmeden göz altına alındıkları, karakollarda ve fındık bahçelerinde işkence edildikten sonra adliyeye sevkedilmeden serbest bırakıldıklarının yaygın söylentiler haline geldiği bildirildi. 22.12.1979 günü göz altına alınarak dövüldüklerini öne süren A. Kemal Çiçek, Alpaslan Çelik ve Niyazi Işık adlı yurttaşlar savcılığa birer dilekçe vererek, işkence yapan polisler hakkında kovuşturma yapılmasını istediler.

Alemdar

(Baştarafı 1. Sayfada)

"1979, onikinci ayın yirmisinde işverenimiz ne sendikanın görüşünü ne de işyerindeki temsilcilerin goruşunu almadan arkadaşlarımızı 19 gün ücretli izine çıkardı. İzin, onikinci ayın otuzbirinde bitti. Ayın yirmibeşinde tüm işçi arkadaşlar avanslarımızı almaya geldiğimizde "fabrikayı kapatıyorum" diyerek toplantı yapmak istedi bizlerle... Toplantıya işçi arkadaşlar katılmadı. İşveren kapatma kararını üç gün içinde aldı. Sendikamızın Genel Merkezi ile bu kararı birlikte aldılar. Kapatmanın nedeni işçi arkadaşlarımızın bilinçlenmesiydi.

Tekeller

(Baştarafı 3. Sayfada)

senetler yoluyla büyük meblağlara varan küçük ve orta sermaye, değişim değeri olarak değersizleşip kâr oranlarının bu denli yüksek oluşumu sürecinin dışında kalmakta, elde edilen artık-değer miktarı sayıları giderek azalan tekeller arasında bölüşülmektedir.

İskenderun

(Başatarafı 1. Sayfada)

güvenlik kuvvetleri arasında çıkan silahlı çatışma sonunda biri ağır dört kişi yaralandı.

Kahramanmaraş katliamını protesto gösterilerinden sonra Cumhuriyet Lisesi öğrencileri ve velilerinin birlikte okula gitmek istemesini engellemek isteyen güvenlik kuvvetlerinin havaya ateş açması üzerine çıkan silahlı çatışmada biri ağır 4 kişi yaralandı.

Carter

(Baştarafı 1. Sayfada)

rejim ile İslamcı muhalefet arasındaki iç savaşın çok daha kanlı boyutlara erişeceği ve Sovyet birliklerinin de Afganistan'da fiilen varolması ve çatışmalarda yeralması nedeniyle, iç savaşın uluslararası boyutlar kazanması tehlikesi yaratabileceği yolundaki tahminleri doğruladı.

Sovyetler

(Baştarafı 1. Sayfada)

ve diğer devletlerin müdalalesine karşı yardım edilmesi ricası ile tekrar tekrar Sovyetler Birliği'ne başvurduğu kaydedilerek, "Sovyetler Birliği bu eylemi doğuran nedenlerin ortadan kalkmasından sonra askerlerini Afganistan topraklarından geri çekecektir" denildi.

"Devlet bize

(Baştarafı 1. Sayfada)

yon borusunun, üzerine kum yığılması sonucu çökmesi üzerine evleri sular altında kalanlar ile tüm semt halkının ilgililere yaptıkları bütün başvurular sonuçsuz kalıyor.

Evlerini sular dolduran halk, sorunun borunun tamir edilerek suların akıtılması ile çözümlenebileceğini savunurlarken, ilgililer hergün seviyesi daha da yükselen suların çekilmesi için motorlar göndermişler.

Gönderilen motorların akan suyun 10'da birini bile çekemeyeceği bildiriliyor.

Evlerinden gece yarısı kaçan halk, önce mahalledeki iki okulla kullanılmayan öğrenci yurtlarına taşınmış, daha sonra buralardan da atılmış.

İran ve

(Başatarafı 1. Sayfada)

cü Dünya ülkelerinin bu karar tasarısına soğuk davranışı üzerine, Amerikan yanlı konsey üyeleri karar tasarısının tamamen reddini önlemek üzere, devreye Waldheim'ın girmesi ve durumu Humeyni ile görüşmesi eksenine dayanan bir karar alınması yönünde geliştiği görüşmeler. Ancak Amerika Güvenlik konseyinin yeni üyelerinin seçilinceye kadar görüşmelerin kesileceğini anlayan Birleşik Amerika, Konseyin illâ 31 Aralık ta toplanması yolunda baskı yaptı. Bu baskılarla konsey 1979'un son gecesi toplandı ve TRT ile bizim basınımızda verilen kararı aldı. Bu karar bir İstanbul gazetesinde şöyle verildi:

Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi ABD'nin yaklaşık 2 aydır Tahran'da rehin tutulan elçilik görevlilerinin serbest bırakılmasını sağlamak amacıyla İran'a ekonomik yaptırımlar uygulanmasına ilişkin önerisini kabul etmiştir.

Amerikan önerisi 4 çekimser oya karşı 11 oyla kabul edilmiştir. Sovyetler Birliği, Bangladeş, Çekoslovakya ve Kuveyt çekimser kalmıştır. Güvenlik Konseyi'nce kabul edilen Amerikan tasarısı Tahran'daki rehinelerin 7 ocak gününe kadar serbest bırakılması halinde İran'a Birleşmiş Milletler Yasası çerçevesinde ekonomik yaptırımlar uygulanmasını öngörmektedir.

İyi, Demek ki İran'a 7 Ocak'a kadar bir süre verilecek ve bu süre sonunda ülkeye ekonomik yaptırım uygulanacak. Pekiy karar bu kadar açık ve kesin ise ayni haber de şu tümcelere ne gerek var?

Öte yandan Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri Kurt Waldheim dün İran'a gitmek üzere New York'tan ayrılmıştır. Hareketinden önce Kennedy havaalanında bir açıklama yapan Waldheim soruna yeni yılda çözüm bulunacağı ümidinde olduğunu söylemiştir. Genel Sekreter Waldheim İran'lı yetkililerle yapacağı görüşmelerin sorunu tamamen çözüme kavuşturmayacağını, ancak ziyaretinin bu konuya katkısının olacağını bildirmiştir.

Güvenlik konseyi kararı kesin ve açık olarak belirlenmişse Waldheim niye İran'a gidiyor? Waldheim İranlıları ikna edemezse ne olacak? Bunların yanıtı yok... Aslında bu soruların yanıtı çok önemli. Çünkü İran Dışişleri Bakanı Kutbzade'nin Waldheim'in gelişi üzerinde yaptığı ve Tahran Radyosunda verilen demeç de ayni haberde yer alıyor. Şöyle:

Bu arada Kurt Waldheim'in ziyaretine ilişkin bir açıklamada bulunan Dışişleri Bakanı Sadık Gotzade ise Waldheim'in İran'a davet edilmediğini, ancak ziyaretine İran Devrim Konseyi ve lider Humeyni tarafından izin verildiğini söylemiştir. Tahran'daki ABD Büyükelçiliğinde eylemlerini sürdüren İranlı öğrenciler ise Waldheim'in durumu yerinde inceleyebileceğini bildirmişler "Waldheim'in temasları rehinelerin salınmasını sağlamayacaktır. Panama'da bulunan Şah iade edilinceye kadar eylem sürecektir" demişlerdir.

Görülüyor ki dikkatli bir sahife sekreteri bile haberin tutarsızlığını görür ve işin aslını araştırır. Ama emperyalist haber tekellerinin yoğun bombardımanı bir gerici olmayan gazeteyi o denli etkinlemiştir ki, bu düzmece haberi büyük başlıkla verebilmiştir.

Ama DEMOKRAT dış haberler servisi haberdeki tutarsızlığı görmüş ve haberin aslını araştırmayı, o zamana kadar bu düzmece haberin tuzağına düşmeme yolunu tutmuştur. Haklı çıkmıştır da...

A.B.K.

Hakkari

(Baştarafı 1. Sayfada)

köyünde salgın halde baş gösteren kızamık hastalığından Halime (1), Hatice (2) Besna (3), Hacı (1) Tahir (3) ve Nazmi Kahraman (4) adındaki çocukların öldüğü bildirildi. Hakkari Valisi İrfan Kurucu, Çanaklı köyünde kızamık salgınından 7 çocuğun öldüğü yolundaki ihbarın kendilerine de yapıldığını, ancak yolun karla kapalı bulunması nedeniyle sağlık ekiplerinin köye gidemediğini söyledi.

"Başbakan

(Baştarafı 1. Sayfada)

meydana gelecek olayların sorumlularının hedef gösterenler olacağını belirttiler.

Belediye işçilerinin ücretlerinin zamanında ödenmesinide isteyen işçiler, belediye üzerindeki ekonomik baskıların kaldırılmasını istediler.

Ankara Belediyesi işçileri adına yapılan açıklamada özetle şöyle denildi.

"Özellikle "anarşistler belediyede örgütlenmiş" diyen sayın Başbakan faşist güçlere hehef göstermekte olup, bundan böyle belediye çalışanlarından her hangi birine yöneltilecek saldırıların sorumlusu hedef gösterenler olacaktır diyoruz".

"Halk

(Baştarafı 1. Sayfada)

riyeti gerçek bir halk demokrasisine dönüşme yoluna girince feodalizmin dünyadaki son kalelerinden biri olan Afganistan'da ilerici, devrimci güçlerle tutucu, gerici çevreler arasında amansız bir savaş başladı.

Başkent Kabil'de ve taşrada yeni rejime başkaldırmalar, karşı darbe girişimleri birbirini izledi. Amaç, Afganistan'da başlatılan devrim sürecini kırmaktı. Bütün bu karşı devrimci hareketlerin kaynağında ABD'nin ve onun eylem ajanı CİA'nın parmağının bulunduğu biliniyordu. ABD İran'da uğradığı yenilgiden sonra, Afganistan Devriminden daha büyük tedirginlik duyarak, bu ülkenin Pakistan ve İran sınırındaki kabileleri silahlandırdı. Ve Kabil'deki yönetime karşı direnişe geçirdi. Batılı basın bunu "Müslüman halkın Marksist yönetime başkaldırışı" olarak niteledi. Burada dikkati çeken nokta, ABD'nin İran'da Müslümanlığa karşı cephe aldığı halde Afganistan'da Müslüman halkın koruyucusu rolüne girmesidir.

Kabil'deki son iktidar değişikliğini ABD yönetimi salt Sovyet müdahalesine bağlıyarak dünya kamuoyunu Sovyetler'i kınamaya çağırmaktadır. Aynı girişimlerin evvelce Angola, Etyopya, Yemen ve Somali için de yapıldığını anımsatmakta yarar vardır. Afganistan hükümetinin, müttefiki olan bir devletten askeri ve ekonomik yardım istemesinin yadırganacak bir yanı yoktur. Asıl yadırganacak olan, ABD'nin, Ortadoğu'da petrol kaynaklarını güvence altına almak bahanesiyle 100.000 (yüzbin) kişilik bir yıldırım ordusunu harekete hazır tutmasıdır.

Demokrasi askılığı

(Baştarafı 2. Sayfada)

"demokrasi" havarisi, "özgürlük" havarisi yüzüyle sahnede görünüyor, demokrasive karşı ve demokrasiye düşman kimliğini, yüzünü gizliyor.

Faşizm, daima "komünizm"e karşı bir tepki (aksülâmel) olduğunu öne sürmüştür. Tüm faşist cinayetlerin, faşist sabotaj, suikast ve katliamların tek nedeni, kendi iddiasına göre, "komünizm"dir. "Komünist" ise, her şeyden önce "demokrat" olmakla başlar. Örneğin Cömert komünist mıydi, İpekçi komünist miydi, Yurdakul komünist miydi, Doğanay komünist miydi, Tütengil komünist miydi, Kahramanmaraş katliamında öldürülen bebeler, gelinler, nineler, komünist miydi? Ama faşizm, kendi cinayet ve katliamlarının nedenini, "komünizm"e, "komünizm"in varlığına bağlarken, temel ilke olarak şunu ileri sürer: komünistler ve "komünist hareketler" var, cinayet ve katliamları bunun için işliyoruz. Demirel'in Kahramanmaraş faşist katliamından, "fitne" dediği "sol"u sorumlu tutmasının nedeni buradadır. Türkeş'in, bugün tam da Tütengil'in cenazesi kaldırılırken, "Milliyetçilerin anarşi ile en ufak bir ilgisi yok" demesinin nedeni buradadır. İlerici ve devrimci hareketler olmasaydı, bu faşist cinayet ve katliamlar olmazdı demenin bir öteki türüdür bu sözler. İlerici ve devrimci hareketleri yokediniz, faşist cinayet ve saldırıların gereği kalmayacaktır, demektir bu sözler. Elinde, Sıkıyönetim Komutanlığı tarafından kapatılmış bulunan ÜGD İstanbul Şubesi'ne gereğinin yapılması için havale edildiği anlaşılan, yalnızca İstanbul'da ve yalnızca bir haftalık faşist cinayet ve katliama ilişkin rastlantı sonucu ele geçmiş bir liste; dilinde, cinayet ve katliamların tek sorumlusu "komünizm yılanı.".... Şimdi, "duman attıracağız" diyorlar. Yani faşist cinayetlerin "nedeni" olan "komünistler", yani gerçekte demokrat, ilerici, devrimci olan ve dürüstlüğün simgeleşen isimleri resmi yoldan susturulacak demek isteniyor. "Örtülü MC" değil, "balyozcu" hükümet yerine "duman attırıcı" bir 12 Mart hükümeti olmak için özel bir çaba harcanıyor.

Baksanıza, Hürriyet'te (21 Aralık 1979) yayınlanan bir haberde, Anayasa Mahkemesi'ne uğrayan bir bakanın kulağına eğilen bir Anayasa Mahkemesi üyesi, şöyle fısıldamış: "Sayın Bakan, şu demokrasi iki yıl askıya alınsa da anarşinin köküne inilse ve temizlense çok iyi olacak." Bu haberi yazan gazeteci, bu sözün, bakanın" çok hoşuna gittiğini", eklemeyi unutmamış. Ama demokrasinin "uyanık" bekçilerinden küçük bir "ses" yok. Anayasa Mahkemesi'nin bir üyesi nasıl böyle konuşabilir, ve anayasal görevi demokrasiyi esenliğe çıkarmak olan siyasal iktidarın üyesi, bu sözlerden nasıl hoşnut olabilir diye soran yok. Siyasal iktidarı altüst edecek bir haber, dudaklarda bir gülümsemeyle geçiştiriliyorsa, Anayasa Mahkemesinde çalkantıya yol açacak haber, bir gülümsemeyle geçiştiriliyorsa, açık söyleyelim, o ülkede, "demokrasi" faşizm lehine, tehlikede demektir ve görevimiz tehlikedir.

Petrol bunalımının

Baştarafı 5. Sayfada)

nin 1974 toplantısı bu taktiği boşa çıkarmak içindi.

Gerçek şu ki, enerji bunalımının yaratıcıları, şu anda stokları da bulunan, belli başlı Batı tekelleridir. Bunalımın Sovyetlerce körüklendiği savı da kanıtsız büyük bir yalandan İbarettir. Petrol bunalımı baş gösterelı küçük şirketlerin rekabeti ortadan kalkmış, büyük tekellerin yalnız petrolde değil, herşeyde kârları kat-be-kat artmıştır. Bütün bu mallarda üretici ile tüketici arasında duvar gibi durup kâr kesen o tekellerdir. Bir ton petrolün çıkarılışının maliyeti fiatının yaklaşık yüzde biridir; arıtılması da yüzde beşinden azdır. Bizim bugünkü yokluğumuz içinde fazladan ödediğimiz paranın çok büyük bir yüzdesi işte o tekellerin cebine iniyor. Ve bu para hepimizin cebinden çıkıyor. Bu durumda, halkımız asıl düşmanını tanımayacak mı?

Siz siz olun da

(Baştarafı 2. Sayfada)

Ancak, hızını alamayıp Oniki Martın atadığı Genel Müdür Musa Öğün'ü de jurnalleyince -aynı çevrelerle yukarı düzeyde ilişkisi olan Genel Müdür tarafından-kızağa alındı.

Karataş döneminde yıldızı parladı. TV'de önemli bir yere getirildi. Duyduğumuzda "Bu MİT ajanının orada işi ne? " yollu iki yazı yazdım. Dava açmış. MİT ajanı demekle "meslekî itibarını" zedelemişiz. Ellibin lira tazminat istiyordu. Mahkemede "Evet öyledir " dedik. Genel Müdürü'nün, muhbirliğini belgeleyen resmi yazısının fotokopisini de gösterdik.

Ve... yedibin türk lirası tazminat ödemeye mahkûm olduk.

Siz, siz olun... MİT ajanına "MİT ajanı" demeyin.

NE ALIRSAN 12.5

EMRE

KAHVEYİ BIRAKIP BİR AN DIŞARI BAKALIM

ÖNCE KAHVEYE UĞRAYACAĞIZ

Halkın Gazetesi
Demokrat
Çatalçeşme sok.No:50
Cağaloğlu/İSTANBUL
Telefon: 28 08 15
Yıl: 11 Sayı:. 3249/7
Ankara Bürosu:
Konur Sok. 24/19
Kızılay/ANKARA
Telefon: 17 01 41

BAS—SAN Basın Yayın Sanayi ve Ticaret A.Ş. adına imtiyaz sahibi Dursun AKÇAM

Genel Koordinatör Arslan B. KAFAOĞLU

Yazıişleri Yönetmeni Bülent ÖZUKAN

Sorumlu Yazıişleri Müdürü Işık YURTÇU

Ankara Temsilcisi Dr. Ergin ATASU

ABONE KOŞULLARI
Yurt içi
3 aylık 675.— TL
6 aylık 1350.— TL.
1 yıllık 2700.— TL.
Yurt dışı
3 aylık: 1350
6 aylık: 2700
1 yıllık: 5400

İLAN KOŞULLARI

2,3. sayfalar (süt.cm)	400 — TL.
Devam sayfaları (süt-cm)	450 — TL.
İlan sayfaları (süt-cm)	320 — TL.
Doğum, nişan, evlenme, ölüm, teşekkür (1 süt, 5 cm)	700 — TL.
Yayın ilanları	400 — TL.
Küçük ilanlar (kelimesi)	10 — TL.

Demokrat ofset tesislerinde hazırlanmış Hürriyet ofset tesislerinde basılmıştır.

Ve ısınamazlar..Çünkü aldıkları ücretin yetersiz kalması bir yana yakıt bulamazlar

ISINANLAR

ÜŞÜYENLER

Yakıt darboğazı enerji kıtlığından kaynaklanıyor

2 — ARAŞTIRMA İNCELEME SERVİSİ

İnsanoğlu ne ister İnsanca yaşamak ister. Beslenebilsin ister. Kendisi, karısı, anası, babası, ve çoluk çocukları tok olsun ister.

İnsanoğlu ne ister? İnsanca yaşamak ister. Barınağı olsun ister.. Kendisi, karısı, anası, babası ve çoluk çocukları, bir yuvaları olsun ister...

İnsanoğlu ne ister? İnsanca yaşamak ister... Giyinebilsin ister.. Kendisi , anası, babası ve çoluk çocukları üst-baş giyimli olsun ister..

İnsanoğlunun insanca yaşaması için beslenmesi, barınması ve giyinmesi gerekir.Ama iyi beslenmesi, iyi barınması ve iyi giyinmesi. Yoksa her insan bugün besleniyor, barınıyor ve giyiniyor. Önemli olan insanca yaşama diyebileceğimiz bir biçimde beslenebilmesi, barınabilmesi ve giyinebilmesi.

İnsanoğlu bir başka şey daha ister . İstediği, ısınabilmektir. Bilindiği gibi, beslenme, barınma ve giyinme ile birlikte ısınma,insanoğlunun en temel ihtiyaçlarını oluşturur.

Ülkemiz insanı, işçisi,köylüsü, memuru kısacası emekçiler bu birbirine kopmaz bağlarla bağlı temel ihtiyaçların hiçbirini yeterince edinemezler. Ne beslenmeleri beslenmedir,ne de barınmaları barınma. Ve ne giyinmeleri giyinmedir ne de ısınmaları ısınma... Beslenemezler çünkü aldıkları ücret yeterli değildir. Barınamazlar, çünkü aldıkları Ücret yeterli değildir.Giyinemezler, çünkü aldıkları ücret, ücret değildir. Ve ısınamazlar, çünkü aldıkları ücretin yetersiz olduğu bir yana yakacakları şeyi bulamazlar.

Beslenemeyen, barınamayan,giyinemeyen ve ısınamayan emekçi, kendi kendini tüketmeye başlar. .. Yani insanca yaşayamadığı için genç yaşında yıpranmaya başlar, hastalanır, yatağa düşer ve ömrü kısalır.

UZUN YILLARDAN BERİ SÜREGELEN BİR DERT: YAKACAK DERDİ

Okuduk, araştırdık, taradık, sorduk , soruşturduk.. Bakalım dedik zatürreden binlerce insanımızın öldüğü Türkiye'de yakacak derdi nerden kaynaklanır, yakıt denen nesne neden bulunmaz?

Gördük ki, yakacak derdi, yakıt sıkıntısı yalnız son yılların değil, çok uzun yıllardan beri süregelen birdert, bir sıkıntı.. Ne var ki, bu dert, bu sıkıntı son 6-7 yıl içinde daha da büyümüş..

Gördük ki, yakıt diye yıllardır odun yakılmış, tezek yakılmış ve tarım artıkları yakılmış. Odun yakılmış, ormanlar erimiş.. Tezek yakılmış,toprak 1'e 10 verecekken 1'e 5 vermiş. Başka? Başka, fuel-oil yakılmış.. Yani petrolden üretilen fuel-oil yakılmış... Kazanlar hep bu petrol yakıtı için düzenlenmiş büyük kentlerdeki konutlarda.. Türkiye'de az üretilebilendaha çok dış ülkelerden satın alınan bu petrol yakıtı yakılmış..Hani bir söz vardır, herkes bilir: "Ayranı yok içmeye, tahterevalli ile gider s......" Tıpkı bu sözdeki gibi.. Bu kadarla kalsa iyi. Son yıllarda birde elektrikle kalorifer petekleri yapılmaya başlandı. Bu ne çelişkidir bilinmez. Bir yandan fabrikalar elektrik yokluğundan çalışamaz,büyük tekeller Koçlar, Sabancı'lar, Türkiye'nin en önemli dertlerinden birini enerji kıtlığı olduğunu söylerler,diğer yandan , yine aynı tekeller elektrikle ısıtılan kalorifer petekleri yaparlar. Bu öyle garip bir iştir ki, elektrikli kalorifer peteklerinin yapıldığı atölyelerde, fabrikalarda her allahın günü üç-dört saatlik elektrik kesintileri olur. Bu ne çarpıklıktır? Bu ne rezalettir? Bu rezillik kimden gelir? Bu çarpıklık kimden gelir? Bir yandan milyonlar, tezek yakmak zorunda kalırken, diğer yandan bir avuç insan elektrikli kalorifer peteklerinden ısınır.

YAKACAK SIKINTISINI KİMLER ÇEKER?

Evet,yakacak derdi yalnız başına ele alınacak bir dert değil... Yakacak derdi, enerji kıtlığından kaynaklanan büyük derdin birparçasıdır. Dün elektrik kıtlığı yoktu. Büyük tekeller fabrikatörler, sessizdi. Isınacak enerjiyi bulamayan milyonlarca emekçi, bu derdin olanca ağırlığı altındaydı. Büyük elektrik kıtlığı var. Dün sessiz kalan büyük tekeller, fabrikatörler ve para babaları, fabrikaların, ekonominin çalışamaz bir duruma düşmesi ile birlikte başladılar bas-bas bağırmaya: Enerji isteriz, elektrik isteriz diye... Sanki, enerji kıtlığının nedeni onlar değillermiş gibi.

BU NE ÇELİŞKİDİR BİLİNMEZ.. BİR YANDAN FABRİKALAR ELEKTRİK YOKLUĞUNDAN ÇALIŞMAZ, BÜYÜK TEKELLER KOÇLAR, SABANCILAR TÜRKİYE'NİN EN ÖNEMLİ DERTLERİNDEN BİRİNİN ENERJİ KITLIĞI OLDUĞUNU SÖYLERLER, DİĞER YANDAN, YİNE AYNI TEKELLER ELEKTRİKLE ISITILAN KALORİFER PETEKLERİ YAPARLAR... BU ÖYLE GARİP BİR İŞTİR Kİ, ELEKTRİKLİ KALORİFER PETEKLERİNİN YAPILDIĞI FABRİKALARDA HER ALLAHIN GÜNÜ ÜÇ–DÖRT SAATLİK ELEKTRİK KESİNTİLERİ OLUR.

Günümüzde enerji darboğazı ya da enerji derdi dendiğinde, ağırlıkla elektrik yokluğu anlatılmak istenir. Bugün enerji derdi dendiğinde büyük fabrikaların ihtiyaç duydukları elektrik yokluğu belirtilmek istenir. Bugün enerji derdi dendiğinde ısınma için ihtiyaç duyulan yakacak derdı,yakıt derdi, kulak ardı edilir hatta sözü bile edilmez.

KONUTLARDA TÜKETİLEN ENERJİ

1977 yılında Türkiye'de tüketilen toplam enerjinin yüzde 35'i konutlarda , evlerde kullanılmıştır (9) Bu ne demektir? Bu , 1977 yılında üretilen her 100 Kilowatt saatlik elektrik enerjisinin 35 Kilowatt saatinin evlerde, binalarda tüketilmiş olduğunu gösterir. Bu, 1977 yılında üretilen her 100 ton kömürün 35 tonunun evlerde,binalarda tüketilmiş olduğunu gösterir. Ama öyle mi? Değil!.. Evet, Türkiye'de üretilen her 100 enerjiden 35'i konutlarda kullanılmıştır ama, bu milyonlarca emekçi için tezekten elde edilen enerji olmuştur, ya da odundan elde edilen enerji olmuştur. Odun ve tezeğin bulunmadığı bölgelerde ise, bitki artıklarından elde edilen enerji olmuştur.

Konutlarda tüketilen enerjinin yaklaşık yüzde 70-90'ı ısınmaya ayrılmaktadır. (10) Yaklaşık bir değerle, Türkiye'de 1977 yılı içinde tüketilen toplam enerjinin yüzde 30'u ısınma-ısıtma amacı ile tüketilmiştir. Demek ki, ısınma ve ısıtma için gerekli olan enerji miktarı, öyle az-buz bir miktarda değil, oldukça önemli miktarlardadır. Bu da ısınma derdinin, yakacak derdinin önemini göstermektedir. Hele bir de halkımızın çok büyük bir kesiminin elektrik enerjisinden yoksun olduğunu biliyorsak, yakacak derdinin önemi daha çok büyümüş olmaz mı?...

1975 nüfus sayımına göre, halkımızın yüzde 47.5'u elektrik enerjisinden yoksundur. Bu, Türkiye'de yaklaşık her 100 kişiden 50'sinin, yani yarısının elektrik kullanmadığı anlamına gelmektedir.(11)

KİM NEYİ NE KADAR YAKAR?

Peki, Türkiye'de ısınmak için kim ne yakıyor? Kimler hangi yakıttan ne kadar yakmaktadırlar?

1970 yılında Türkiye'de her 100 kişiden 19'u kömür, 2'si fuel-oil 11'i tezek ve 5'i de bitki artıkları yakarak ısınmış. Daha doğrusu ısınmaya çalışmış... Bu oranlar beş yıl içinde bir parça değişmiş.. 1975 yılında yine her 100 kişiden 29'u kömür, 4'ü fuel-oil, 55'i odun, 10'u tezek ve2'si de tarım artıkları yakarak ısınmış.. Daha doğrusu ısınmaya çalışmış. (12)

Beş yıllık sürede kömür ve fuel-oil ile ısınanların sayısı artarken, odun, tezek ve tarım artıkları ile ısınanların sayısı azalmış. İlk bakışta özellikle kömürle ısınanların sayısındaki artış, olumlu bir gelişme olarak kabul edilebilir. Dahası, odun,tezek ve tarım artıkları yakarak ısınanların sayısındaki azalma, insanca,ısınma yolunda bir gelişmenin işareti olabilir. Ne var ki, gerçek durum hiç de öyle değildir. Türkiye'de halk her geçen yıl insanca ısınma yolunda daha ileri noktalara gelmiyor, tersine her geçen yıldaha çok insan daha zor ısınır bir duruma geliyor.

1970 yılında ısınma-ısıtma amacıyla, 47 bin ton taş kömürü, 596 bin ton kok kömürü ve 2 milyon 566 bin ton da linyit kömürü tüketilmiş.. Aynı yıl, yine ısınma-ısıtma amacıyla 428 bin ton fuel-oil, 12 milyon 816 bin ton odun ve 10 milyon ton dolaylarında da tezek ve tarım artıkları yakılmış.

Beş yıllık süreç içinde, tüketilen yakıt miktarlarında şöyle bir değişiklik olmuş: 1975 yılında 242 bin ton taş kömürü, 143 bin ton kok, 3 milyon 654 bin ton inyit, 1 milyon 225 bin ton fuel-oil 14, milyon 562 bin ton odun ve 10 milyon 672 bin ton da tezek ile tarım artıkları tüketilmiş.

ISINMADA PETROLDEN TEZEĞE

Bir yanda binlerle ifade edilen kömür ve fuel-oil, diğer yandan milyonlarla ifade edilen odun,tezek ve bitki artıkları. Bilinen bir gerçektir ki, kömürün bir tonunun verdiği ısı miktarı ile tezeğin bir tonunun verdiği ısı miktarı farklıdır. Bir ton kömürle bir odayı bir yıl boyunca ısıtmak ve ısınmak mümkünken, bir ton tezek ile yılın ancak bir kısmını geçirmek, ısınmak mümkün olur. Fuel-oil'den bir ton yakıldığında koca bir ton kömürle, ancak ve ancak aynı apartmanı bir ay ısıtabiliriz. Her yakıtın verdiği ısı miktarı sıcaklık miktarı farklı farklıdır. Aynı miktarlarda yaktığımızda, en az' ısıyı bitki artıkları verir.. Sonra sırasıyla tezek, odun, kömür ve fuel-oil gelir.

Araştırmamızı sürdürebilmemiz için bazı hesapları basitleştirmemiz gerekmektedir. Bunun için, tüm yakıt türlerini bitek yakıta dönüştüreceğiz. Bir an için Türkiye'de yalnız linyit kömürünün yakıldığını kabul edelim. Bu durumda, fuel-oil yerine kömür yakılmış olacaktır. Bunun gibi odun, tezek, ve tarım artıkları yerine de kömür yakılmış olacaktır. Şimdi tüm bu yakıtları, kömüre eşitleyelim, eşitleyelim ki, Türkiye'nin yakıt ihtiyacını daha basit olarak kavrayalım.

YARIN:
YAKACAK DERDİ EMEKÇİLERİN DERDİ

(9) - Konutlarda Enerji Kullanımı-Yakacak Sorunu;TMMOB
(10) Kimya Mün. Odası Kom. Çalışması Türkiye 3. Genel Enerji Kongresi Dünya Enerji Konferansı, Enerji Kullanımı ve Tutumluluğu 2. Cild Ankara, 1978, S. 115-155.

(11)"Konutlarda Enerji Kullanımı....."
(12)"Konutlarda Enerji Kullanımı....."

Dr. Erdal Atabek ile söyleşi

NEYYİRE ÖZKAN

Ülkemizde çok rastlanan bir hastalık vardır. Çoğu bebelerin bu hastalıktan öldüğünü duyarız. Adına zatürree derler.

Soğukların 'insanın iliğine işliyor' diye tanımlandığı bu kış aylarında, üstelik tümüyle yakacaksız kalınmışken zatürreeden sakınabilmek çok zor oluyor.

Biz bu konuda Türk Tabipler Birliği Merkez Konseyi Başkanı Dr. Erdal Atabek'in bilgisine başvurduk. Dr. Atabek bize öncelikle zatürreeyi şöyle tanımladı: "Zatürree, akciğerlerin çeşitli mikroplara bağlı, iltihabi nitelikte bir hastalıktır. Hastalık aynı olmakla birlikte, vücut direnci zayıf olanlarda, küçük çocuk ve yaşlılarda daha ölümcül etkiler yapar. Ülkemizde çocuklarda ölüm nedeni olarak gösterilen zatürree ise, bronko-pnömoni dediğimiz tiptir."

Dr. Erdal Atabek'e, ülkemizdeki istatistiklere göre, il ve ilçelerdeki ölümlerden her 10 tanesinden birinin zatürreeden olduğunu ve bu oranı dünya ortalamalarıyla karşılaştırarak nasıl bir değerlendirmeye gidebileceğimizi sorduk. Atabek sorumuzu yanıtlarken, "aslında istatistikler hem tıbbi bakımdan inceleme sonucu ortaya çıkan ölüm nedenlerini tam açıklayamaz, hem de yetersiz ve yanlıştır. Sorunuzdaki % 10'luk oranda da mutlaka bir yanlışlık vardır. Sadece doğru olan bir şey var ki, o da, dünya ortalamalarına göre Türkiye'nin çok yüksek bir ölüm oranına sahip olmasıdır. Örneğin Türkiye'de her 1000 çocuktan 153'ü ölmektedir. Gelişmiş kapitalist ve sosyalist ülkelerde ise bu oran 1000'de 20-25'tir. Tabii bu ölümlerde büyük payı olan hastalıklardan biri de , pnömoni dediğimiz zatürree tipidir. Sözkonusu pnömoni, çevre koşullarındaki yetersizliğin , kötü beslenmenin, kötü ısınmanın yarattığı sağlıksız ortamın sonucudur" dedi.

Çocuk ölümlerinin sınıflı toplum yapısının göstergesi olduğunu vurgulayan Dr. Erdal Atabek, hastalıklara karşı dirençli bir organizma sorununun tamamıyle ailenin ,sosyo-ekonomik durumuna bağlı olduğunu, iyi beslenemeyen, iyi ısınamayan, çevre koşulları bozuk ortamlarda yetişen çocukların hastalıklara ve giderek ölüme aday olduklarını söyledi.

Erdal Atabek'in, çevre koşullarının ve sosyo-ekonomik yapının hastalıklar üzerinde direkt etkisi olduğu şeklindeki sözlerinden temellenerek, bucak ve köylerdeki ölüm oranlarının fazlalığını buradan yola çıkarak açıklayabilir miyiz, diye sorduk. Atabek bizi şöyle yanıtladı: "Hastalıkların temel kaynağı, yukarda sözünü ettiğim gibi, toplumun sınıfsal yapısıdır. Kırsal kesim daha kötü koşullar içinde olduğundan ve buralarda sağlık hizmetleri daha kötü olduğundan, ölümlerin oranının yüksek olması kaçınılmazdır."

ÇOCUK GAZETESİ

ÇOCUKLUK AŞKI

Düşün, düşün ki anne ben daha çok
küçüğüm,
Ilık ellerimden tut, beraber götür beni,
Oyuncakçıda büyük mavi bir gemi
gördüm,
İşlenmiş, dalgaların köpüğüyle yelkeni,

Şu renk renk toplara bak, anne, ne
güzel renk renk.
Dönüyor içimde bir bayram yeri
dönüyor,
Yuvarlanıyor gönlüm şu uçan toplara
denk,
Bir yokuştan koşarak kalbim sana
iniyor.

Kan değil, zafer akar benim
savaşlarımda,
Hürriyet için ölür genç kurşun
askerlerim,

İnsanlığın cenneti saklı göz yaşlarımda
Yeni bir bahar çağı getirecek zaferim!

Korkma, korkma kaçmam ben, tahta
atımla dağa.
Senden daha güzel bir dağ var mı
rüyalarda?

Niçin uğraşsın küçük kuş yurdundan
kaçmağa,
Yaşarken annesinin yeşerttiği kırlarda?

Kırılır, bütün iyi oyuncaklar kırılır,
Çocuk kalplerinden mi yaparlar hep
onları,

Niçin oyun biterken en sonra hatırlanır,
Hatıralarımızın en tatlı oyunları!

Satılır mı zengin bir oyuncakçıda söyle,
Anne, dün okuduğun masaldaki güzel
kız?

Yeter, altın bir kalbin olsun, Tanrıdan
dile,
Bütün zenginliğimi verir onu alırız!

ceyhun atuf kansu

BRECHT ALFABESİ

Resimleyen: Nural BİRDEN

Gerçekten büyük bir söz
itaat.
Çok kez eklerler: derhal!
Efendiler onu çok sever.
Uşaklar ise hoşlanmaz pek.

TV'de BUGÜN

19.00 HABERLER

19.05 LASSİE

Dizinin "Derinliğin Beşiği" adlı bölümü yayınlanacak.

19.30 LAVERNE-SHIRLEY

20.00 HABERLER

20.35 UYKUDAN ÖNCE

20.45 ÇÖZÜME DOĞRU

İstanbul Televizyonunun hazırladığı programın 8. bölümünde ,ekonominin gereksindiği iş gücünün yetiştirilmesi için eğitim sisteminin nasıl olması gerektiği üzerinde durularak, Türkiyenin kaynaklarıyla bu sorunun çözülüp, çözülmiyeceği irdelenecek.

21.25 CHARLIE'NİN MELEKLERİ

Dizinin "Melekler Buzda" adlı bölümü yayınlanacak. Max Charlie'ye başvurarak revünün iki yıldızının açılışa altı gün kala iz bırakmadan kaybolduğunu bildirir. Melekler, Max'ın revüne girerek olayı incelerler.

22.15 KLASİK MÜZİK

22.45 HABERLER